

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

Sesotho

سوتي

إِقَامَةُ الْبَرَاهِينِ عَلَى حُكْمِ مَنْ اسْتَعَاثَ بِغَيْرِ اللَّهِ

Ho hlahisa bopaki mabapi le
kahlolo ea motho ea kōpang
thuso ho e mong ntle ho Allah

Mongoli Setsibi se hlomphehang Shaykh
'Abdul 'Aziz ibn 'Abdullah ibn Baz

إِقَامَةُ الْبَرَاهِينِ عَلَى
حُكْمِ مَنْ اسْتَعَاثَ بِغَيْرِ اللَّهِ

**Ho hlahisa bopaki mabapi le
kahlolo ea motho ea kōpang
thuso ho e mong ntle ho Allah**

لِسَمَاحَةِ الشَّيْخِ الْعَلَامَةِ
عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَازٍ
رَحِمَهُ اللَّهُ

Mongoli Setsibi se hlomphehang Shaykh
'Abdul 'Aziz ibn 'Abdullah ibn Baz

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Lengolo la bobeli:

Mabapi le kahlolo ea ho kopa thuso (istighāthah) ho Moporofeta ﷺ

Lithoriso tsohle li be ho Allah 'me khotso le litlhohonolofatso li be holim'a Moromuoa oa Allah le holim'a ba lelapa la hae, barutuo ba hae, le bohle ba latelang tataiso ea hae.

Ka mor'a moo: koranta ea Al-Mujtama Newspaper ea Kuwait e ile ea phatlalatsa khatisonong ea eona ea nomoro ea 15, e tsoileng ka la 19/4/1390H, e phatlallalitse lirapa tlas'a sehlooho se reng: "Ka sehopotso sa Mawlid (Letsatsi la Tsoalo) ea Moporofeta ea Khabane." Lirapa tseo li ne li kenyelletsa ho kopa thuso ho Moporofeta ﷺ le ho batla tlhoko ka eena; hore a pholose sechaba le ho se thusa, le ho se ntša karohanong le likhohlanong tseo se oeleng ho tsona. Lithoko tseo li ne li saennoe ke eo a ipitsang: "Āminah." 'Me ena ke karolo ea lithoko tseo ho buuoang ka tsona:

Oho Moromuoa oa Allah, pholosa lefats'e lena...le tukang ka nto a mme le tlokoma ke malakabe a eona

Oho Moromuoa oa Allah, pholosa sechaba... se leng lefifing la lipelaelo, leo bosiu ba lona bo nkileng nako e telele

Oho Moromuoa oa Allah, pholosa sechaba... se

lahlehileng meferefereng ea bohloko, pono ea sona e timetse

Ho fihlela a re:

Potlakisa tlholo joalo ka ha U ile Ua e potlakisa...
ka letsatsi la Badr ha U ne U bitsa ho Allah

Ka hona, tlotlollo ea fetoha tlholo e khanyang...
hobane Allah o na le mabotho ao mahlo a sa a boneng

Ka tsela ena mongoli enoa oa mosali o lebisa pitso le kopo ea thuso ho Moromuoa ﷺ, a kopa hore a pholose sechaba ka ho potlakisa tlholo; a lebala — kapa a sa tsebe — hore tlholo e matsohong a Allah feela, eseng matsohong a Moprofeta ﷺ kapa sebopuo se seng, joalo ka ha Allah ea Khanyang A boletse Bukeng ea Hae e hlakileng:

﴿...وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾

{...‘Me tlholo ha e tsoe ho mang kapa mang haese ho Allah, Ea Matla, Ea Bohlale} [Āli ‘Imran: 126] ‘Me Allah Ea Phahameng ka Boholo O itse:

﴿إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ

بَعْدِهِ...﴾

{Ha Allah A le thusa, ha ho ea ka le hlolang; empa haeba A le tlohela, ke mang eo e ka bang mothusi oa lona kamora Hae?...} [Āl ‘Imrān: 160]

Ketso ena ea ho etsa du’a le ho istighāthah: ke ho lebisa mofuta o mong oa khumamelo ho emong ntle

le Allah Ea Matla 'Ohle; Ho tsebahala ka litemana tsa Qur'ān le tumellano ea litsebi tsa Islam hore sena ha se lumelloe, le hore Allah — Khanya e be ho Eena — O bopile libopuo hore li Mo khumamele, hape A romela baromuo le ho theola Libuka ho hlalosa khumamelo eo le ho memela batho ho eona, joalo ka ha A itse:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

{Ha Kea bopa li-jinn le batho ntle le hore ba Khumamele} [Adh-Dhāriyāt: 56]. Hape O itse:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾

{'Me Re rometse Moromuo sechabeng se seng le se seng, a re: 'Khumamelang Allah 'me le qobe melimo ea bohata...'} [An-Nahl: 36]. Hape O itse:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾

{Ha Rea ka Ra romela Moromuo le haele ofe kapa ofe pele ho uena ntle le hore Re mo senolele hore: 'Ha ho molimo ofe kapa ofe o lokeloang ke khumamelo ntle le 'Na; ka hona Nkhumameleng} [Al-Anbiyā': 25]. Hape O itse:

﴿الرَّكِتَابُ أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ۖ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۖ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ﴾

{Alif Lām Rā. Ena ke Buka eo litemana tsa eona li tiisitsoeng ka bokhabane 'me tsa hlaloso ka botlalo li tsoa ho Ea Bohlale bo Felletseng, Ea

tsebang tsohle 1}

{Le se ke la khumamela mang kapa mang ntle le Allah. Ruri, ke 'na mohlokomelisi le mofani oa litaba tse molemo ho lona tse tsoang ho Eena 2}

[Hud: 1-2].

Litemaneng tsena tse hlakileng, Allah Ea Matla 'Ohle O hlalositse hore O bopile batho le li-jinn feela hore ba Mo khumamele A le Mong, ba se Mo kopanye kapa ho Mo lekanya le letho. O boetse A hlakisa hore O rometse Baromuoa - khotso ebe le bona, hore ba laele khumamelo ena le ho thibela se fapaneng le eona. Allah Ea Matla 'Ohle O boetse A re tsebisa hore O tiisitse le ho hlalosa ka botlalo litemana tsa Buka ea Hae ele hore ho se be le ea khumameloang ntle le Eena, Allah ea khanya eohle.

Ho bile ho tsebahala hore khumamelo e bolela: ho 'ngoefatsa Allah a le Mong borapeling le ho Mo mamela, ka ho phetha litaello tsa Hae le ho tlohela tseo A li hanetseng. Allah O laetse le ho bolela sena litemaneng tse ngata, har'a tsona ke polelo ea Hae ea phahameng:

{وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ...}

{'Me ha baa ka ba laeloa ntle le hore ba khumamele Allah, ba Mo etsetse bolumeli ka bots'epehi bo hloekileng, ba sekamele 'neteng...}
[Al-Bayyinah: 5] Le polelo ea Ea Matla 'Ohle:

{وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ...}

{'Me Morena oa hao O laetse hore le se ke la khumamela mang kapa mang kantle ho Eena...} [Al-Isra: 23] Le mantsoe A Hae, Ea tlotlehang:

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ۚ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ ۚ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ۝﴾

{Ka nnete Re u senoletse buka ena ka nnete; kahoo rapela Allah, u hloekise bolumeli ba hao bakeng sa Hae feela 2}

{Ruri! Bolumeli bo hloekileng ke ba Allah feela. 'Me ba ikhethelang batšehetsi ntle ho Eena ba re: "Ha re ba khumamele ntle le hore ba re atametse ho Allah." Ka 'nete Allah O tla ahlola pakeng tsa bona mabapi le tseo ba neng ba sa lumellane ka tsona. Kannete Allah ha A tataise ea leshano le ea latolang nnete 3} [Az-Zumar: 2-3]

'Me litemana tse nang le moelelo ona li ngata, 'me kaofela ha tsona li supa setlamo sa ho etsetsa Allah borapeli bohle ka bots'epehi ho eena a le mong, le ho tlohela ho rapela ntho efe kapa efe ntle le Eena, ebang ke baporofeta kapa ba bang.

Ha ho pelaelo hore du'ā' ke e 'ngoe ea mefuta ea bohlokoa ka ho fetisisa le e akaretsang ea borapeli. Ka hona e ts'oanetse ho etsetsoa Allah A le Mong ka bots'epehi bo felletseng. Allah Ea Matla 'Ohle O itse:

﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ۝﴾

{Ka hona, bitsang Allah le ntse le Mo etsetsa borapeli ka bots'epehi bo hloekileng leha kafirun (ba sa lumeleng) ba hloile seo} [Ghāfir: 14], 'Me Ea Matla 'Ohle le Ea Phahameng O itse:

﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾

{Kannete Masaajid (Matlo a thapelo) ke a Allah; ka hona le se ke la rapela mang kapa mang kantle ho Allah} [Al-Jinn: 18] Taelo ena ea ho khetholla Allah A le Mong feela ka du'a e akaretsa ho libopuo tsohle, ho kenyeletsa baporofeta le ba bang; hape le polelo ea Hae e reng:

﴿وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ

الظَّالِمِينَ﴾

{Hape u se ke ua bitsa ho eng kapa eng, ntle le Allah se ke keng sa u tsoela molemo kapa sa u ntša kotsi; hobane ha u ka etsa joalo, ruri, u tla ba har'a baetsalibe} [Yunus: 106] 'Me ena ke puo e lebisitsoeng ho Moprofeta ﷺ, 'me hoa tsebahala hore Allah Ea Halalelang O mo sirelelitse khahlanong le shirk. Empa sepheo sa sena ke ho lemosa ba bang ntle ho eena. Eaba Ea Phahameng ka ho Fetisisa O re:

﴿وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ

الظَّالِمِينَ﴾

{'Me u se ke ua bitsa ntle ho Allah se sa khoneng

ho u tsoela molemo kapa ho u ntša kotsi. Haeba u ka etsa joalo, ka sebele u tla be u le har'a baetsalibe ba baholo} [Yunus: 106] Temana ena hape e lebisitsoe ho Moporofeta (khotso ebe le Eena) empa sepheo sa eona ke ho lemosa batho ba bang, hobane ho ea tsebahala hore Allah Ea Matla 'Ohle O sirelelitse Moromuoa oa Hae ho Shirk. Eaba Allah Ea Matla 'Ohle O tiisa thibelo ena le temoso ka mantsoe a Hae:

{...فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ}

{...Haeba u ka etsa joalo, ruri u tla ba har'a baetsalibe} Ha polelo “ho hloka toka” kapa “ho etsa bokhopo” (dhulm) le sebelisoa ka kutloisiso e akaretsang kahar'a Qur'an, hangata e bolela Shirk e kholo (ho kopanya Allah le ba bang borapeling), joalokaha Allah Ea Matla 'Ohle A itse:

{...وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ}

{...'Me ba sa lumeleng ke bona baetsalibe} [Al-Baqarah: 254] 'Me Allah Ea Matla 'Ohle A re:

{...إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ}

{...Ruri, ho kopanya Allah le melingoana borapeling ke tlolo ea molao e kholo ka ho fetisisa} [Luqmān: 13]. Haeba molaoli oa bana ba Adama (e leng Moprofeta Muhammad), khotso le litlhohonolofatso li be holim'a hae, a ka be a bile har'a ba tloang molao (ba hlokang toka) haeba a ne

a ka rapela e mong ntle le Allah, ho thoe'ng ka motho e mong ea ka tlaase ho ena le eena?!

Ka litemana tsena le tse ling, hoa tsebahala hore ho bitsa ho ba bang ntle le Allah — ekaba bafu, lifate, litšoantšo kapa tse ling — ke ho kopanya Allah le balekane (shirk) ho Allah Ea Matla 'Ohle, ebile ke ho hanyetsa ho 'ngoefatsa Allah a le Mong khumamelong; e leng sepheo seo Allah A bopileng batho le li-jinn ka sona, A rometseng baromuoa, le ho theola Libuka ka sona. Hape ho hanyetsa moelelo oa: “Ha ho molimo ofe kapa ofe ea tšoaneloang ke khumamelo ntle ho Allah,” e leng polelo e hanang khumamelo ho ba bang ntle le Allah, 'me e tiisa hore khumamelo e ts'oanetse Allah a le Mong feela, joalo ka ha Allah Ea Halalelang A itse:

﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ

الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾

{Seo ke hobane Allah ke Eena 'Nete, 'me tseo ba bitsang ho tsona kantle ho Eena ke leshano; 'me kannete Allah ke Ea Phahameng, Ea Moholo}

[Al-Hajj: 62].

Ona ke motheo oa bolumeli le motheo oa tumelo 'me liketso tsohle tsa khumamelo ha li amohelehe ntle le ha motheo ona o nepahetse ebile o tiile, joalokaha Allah Ea Matla 'Ohle A itse:

{وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ
وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾}

{'Me ka nnete ho ile ha senoloa ho uena le ho ba neng ba le pele ho uena hore: haeba u ka kopanya Allah le balekane (shirk), ruri liketso tsa hao li tla fetoha lefeela, 'me ka sebele u tla ba har'a ba lahlehileng} [Az-Zumar: 65], Hape Ea Matla 'Ohle O itse:

{...وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ}

{...'Me hoja ba ne ba kopantse Allah le balekane (shirk), ka nnete tsohle tseo ba neng ba li etsa li ka be li fetohile lefeela} [Al-An'ām: 88].

Ho tsoa ho se boletsoeng kaholimo, ho hlakile hore bolumeli ba Islam le bopaki ba hore: «Ha ho ea lokeloang ke khumamelo ntle le Allah» (Lā ilāha illā Allāh) li thehiloe holim'a lintlha tse peli tsa bohlokoa:

Ea pele ho tsona ke hore: ho se khumameloe mang kapa mang ntle le Allah a le Mong, A se na molekane. Kahoo mang kapa mang ea bitsang ho bafu har'a baprofeta kapa ba bang, kapa a bitsa ho litšoantšo, lifate, majoe kapa tse ling tsa libopuo, kapa a kopa thuso ho tsona, kapa a atamela ho tsona ka mahlabelo le likano, kapa a li rapela kapa a li khumamela; joale o ba entse marena le melimo ntle ho Allah, a ba etsa balekane ba Allah Ea Halalelang

le Ea Phahameng, 'me o sentse le ho hanyetsa moelelo oa “Ha ho molimo ofe kapa ofe ea tšoaneloang ke khumamelo ntle ho Allah.”

Ea bobeli: Molimo Ea Matla 'Ohle O lokeloa feela ke ho khumamelo ho latela melao ea Moporofeta le Moromuoa oa Hae (khotso ebe le Eena). Mang kapa mang ea iqapelang tabeng tsa tumelo seo Allah A sa se lumellang ha a phethahatsa moelelo oa bopaki ba tumelo bo reng Muhammad ke Moromuoa oa Molimo oa ho qetela 'me liketso tsa hae li ke ke tsa mo tsoela molemo kapa ho amoheloa ho tsoa ho eena. Allah Ea Matla 'Ohle O itse:

﴿وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا﴾

{'Me Re tla tla ho tsohle tseo ba li entseng tsa liketso, ebe Re li etsa lerole le hasaneng} [Al-Furqan: 23], Sepheo sa liketso tse boletsoeng temaneng ena ke: liketso tsa motho ea shoeleng a ntse a kopanya Allah le balekane (shirk).

Hape ho kenella ho tsona: liketso tsa boqapi bolumeling (bid'ah) tseo Allah A sa kang A fana ka tumello ka tsona; hobane ka Letsatsi la Tsoho li tla ba joaloka lerole le hasaneng, hobane ha lia ka tsa lumellana le molao oa Hae o hloekileng. Joalo ka ha Moprofeta ﷺ a itse:

«مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ».

“Motho mang kapa mang ea qapang ntho e ncha tabeng ena ea rona, eo e seng karolo ea eona, ntho

eo e tla hanoa (e ke ke ea amoheloa).” E lumellano e ka bonnete ba eona ke Al-Bukhari le Muslim.

Ka bokhutšoanyane: mongoli enoa o lebisitse kopo le thapeli ea hae ho Moromuoa ﷺ, 'me a furalla Morena oa mafatše 'ohle, Eo tlhola, kotsi le molemo li leng letsohong la Hae; 'me ha ho letho la tseo le leng matsohong a mang ntle ho Eena.

Ha ho pelaelo hore sena ke sebe se sehlo haholo, etsoe ebile Allah Ea Matla 'Ohle, A re laetse hore re bitse ho Eena, A ba A ts'episa ho araba ba bitsang ho Eena, eaba O hlokomelisa bao ba ikhants'etsang taelo ea Hae ka hore O tla ba kenya Mollong oa Lihele, joalokaha Ea Matla 'Ohle A itse:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾

{'Me Morena oa oa lona ore, Bitsang ho 'Na; Ke tla le araba. Ruri, bao ba iphapanyetsang borapeli baka ba tla kena Liheleng ba tlontlollehile}

[Ghafir: 60] Ke hore: ba kokobelitsoe le ba nyenyefalitsoeng, Temana ena e khabane e bonts'a hore thapeli (du'ā') ke ketso ea borapeli le hore mang kapa mang ea ikhohomosetsang ho rapela Allah, sebaka sa hae sa bolulo e tla ba Lihele. Haeba hona e le boemo ba ea ikhohomosetsang ho rapela Allah, joale ebe boemo ba ea rapelang ba bang ntle le Eena le ho Mo furalla e tla ba bofe? Leha ho le joalo, Eena Ea Phahameng ka ho Fetisisa o Haufi, ke

Mong'a lintho tsohle, 'me O Matla holim'a ntho e 'ngoe le e 'ngoe. Allah Ea Phahameng o itse:

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿٧٨﴾﴾

{Ha bahlanka ba Ka ba u botsa ka 'Na, ruri Ke haufi. Ke araba thapelo ea ea bitsang ho Nna. Ka hona ha ba Nkarabe (ka ho ikobela melao Eaka) 'me ba lumele ho 'Na, e le hore ba tle ba tataisehe}

[Al-Baqarah: 186], Moporofeta ﷺ o boletse ho hadith e sahih hore thapeli (du'ā') ke borapeli. Hape o ile a re ho motsoal'ae Abdullah ibn Abbas (Eka Allah A ka khahlisoa ke eena):

«احْفَظِ اللَّهَ يَحْفَظْكَ، احْفَظِ اللَّهَ تَحِذُكَ نُجَاهَكَ، إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ، وَإِذَا اسْتَعْنَيْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ».

“Boloka melao ea Allah, Allah O tla u sireletsa. Boloka melao ea Allah, u tla Mo fumana A le haufi le uena. Ha u kopa, kopa Allah; 'me ha u batla thuso, batla thuso ho Allah.” E tlalehiloe ke At-Tirmidhi le ba bang.

Moporofeta ﷺ o itse:

«مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو لِلَّهِ نِدًّا؛ دَخَلَ النَّارَ».

“Mang kapa mang ea shoang a ntse a kopanya Allah borapeling, o tla kengoa Mollong.” E tlalehiloe ke Al-Bukhari, Ho Sahihayni (Al-Bukhari le Muslim) ho tlalehiloe hore Moporofeta ﷺ o ile a botsoa:

“Sebe se seholo ka ho fetisisa ke sefe?” A re:

﴿أَنْ تَجْعَلَ لِلَّهِ نِدًّا وَهُوَ خَلَقَكَ﴾.

“Ke hore u kopanye Allah borapeling, empa ele Eena Ea u bopileng.” “An-nidd” ke ho bolela ea tšoanang le ntho e itseng. Kahoo mang kapa mang ea bitsang e mong ntle le Allah, kapa a kopa thuso ho eena, kapa a mo etsetsa kano, kapa a mo hlabela sehlabelo, kapa a mo lebisetsa mofuta ofe kapa ofe oa khumamelo ntle le tse seng li boletsoe; joale o mo entse molekane le Allah, ekaba ke moprofeta, kapa morapeli ea lokileng, kapa lengeloi, kapa jinni, kapa setšoantšo, kapa sebopuo se seng.

Mona motho a ka tloha a re: “Kahlolo ke efe mabapi le ho kopa motho ea phelang le ea teng hore a etse seo a khonang ho se etsa le ho batla thuso ea hae litabeng tsa bophelo tseo a nang le bokhoni ba ho li phetha?” Karabo ke ena: Sena ha se nkoe e le Shirk empa ke taba e tloaelehileng le e lumelletsoeng har’a Mamoseleme. Allah Ea Matla ’Ohle O itse paleng ea Musa (khotso e be le eena):

﴿...فَاسْتَعَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ...﴾

{...Eaba eo e neng e le oa sehlopha sa hae a kopa thuso ho eena khahlanong le eo e neng e le sera sa hae...} [Al-Qasas: 15] Hape Allah Ea Phahameng O itse paleng ea Musa (khotso e be le eena):

﴿فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ...﴾

{Kahoo a tsoa motseng a ts'ohile, a ntse a falimehile...} [Al-Qasas: 21], Ka mokhoa o ts'oanang, motho o kopa thuso ho metsoalle ea hae ntoeng le litabeng tse ling tse hlahelang batho, tseo ho tsona ba hlohang ho thusana.

Allah O laetse Moporofeta oa Hae ﷺ hore a tsebise sechaba sa hae hore ha a na matla a ho tlisetsa mang kapa mang molemo kapa kotsi. Allah Ea Matla 'Ohle O itse:

{قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢٢﴾}

{E-re: Ruri, ke rapela Morena oa ka Feela 'me ha ke kopanye mang kapa mang le Eena 21}

{E-re: Kannete ha ke na matla a ho le tlisetsa kotsi kapa tataiso 22} [Al-Jinn: 21-22], Hape Ea Phahameng O itse:

{قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَا سْتَكْتَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٢﴾}

{E re: “Ha ke na matla a ho itlisetsa molemo kapa kotsi, ntle le seo Allah A se ratang. Hoja ke ne ke tseba lisabonoeng, nka be ke ikatiselitse molemo o mongata, 'me bobbe bo ne bo ke ke ba nkama. Ha ke letho ntle le mohlokomelisi le mophatlalatsi oa litaba tse molemo ho batho ba lumelang}

[Al-A'raf: 188].

Ho na le litemana tse ngata tse nang le moelelo

ona.

Ho ea tsebahala hore Moporofeta ﷺ o ne a rapela Morena oa hae feela. Ho netefalitsoe hore ka letsatsi la Badr o ile a kopa Allah thuso le tlhola khahlanong le lira tsa hae, a phehella ka tieo kopong ea hae a ntse a re: "Moren'aka! Phethahatsa seo U nts'episitseng sona."

Esita le Abu Bakr As-Siddīq (Allah A khahlisoe ke eena), motsoalle ea haufi-ufi oa Moporofeta ﷺ, o ile a re: "Ho lekane, uena Moromuoa oa Allah! Allah O tla phethahatsa seo A u ts'episitseng sona." Ka lebaka la taba ena Allah Ea Phahameng O ile A senola temana ena:

﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِآلِيفٍ مِّنَ الْمَلَكِ﴾

﴿مُرْدِفِينَ﴾ ﴿٩﴾

{Ha le ne le kopa thuso ho Morena oa lona, A le araba ka hore: 'Ruri Ke tla le matlafatsa ka mangeloi a sekete a tlang ka tatellano'} [Al-Anfal: 9], Litemaneng tsena Allah Ea Matla 'Ohle O bua ka kopo ea bona ea thuso 'me O ba tsebisa hore O ile A ba araba ka ho romela Mangeloi ho ba tlisetsa litaba tse monate tsa tlhola le ho ba khothatsa. Allah O boetse O hlakisa hore tlhola ha e tsoe ho Mangeloi empa e tsoa ho Eena feela. Allah Ea Phahameng O re:

﴿وَمَا تَنْصُرُوا إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ...﴾

{Tlholo e tsoa ho Allah Feela...} [Al-Imran: 126]
Ea Matla 'Ohle A boela A re:

﴿وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٦﴾﴾

{'Me Allah O se A ile A u fa tlholo sebakeng sa Badr, nakong eo le neng le fokola. Ke hore le ts'abe Allah hore le bonts'e teboho} [Ali-Imran:123] Ka hona Allah O hlakisitse temaneng ena hore ke Eena feela ea ileng a ba fa tlholo letsatsing la Badr. Ka hona hoa tsebahala hore libetsa, matla, le mangeloi ao A ileng A ba romella 'ona — tsohle tseo e ne e le mabaka feela a tlholo, le litaba tse monate le khothatso; empa tlholo ka boeona ha ea ka ea tsoa ho tsona, empa e tsoa ho Allah feela. Ke joang mongoli enoa kapa emong a ka iteta sefuba ho lebisa ho kopa thuso le ho batla tlholo ho Moporofeta, a ntse a furalla Morena oa Mafats'e 'ohle, Mong'a ntho e 'ngoe le e 'ngoe, Ea nang le matla holim'a ntho e 'ngoe le e 'ngoe?

Ha ho pelaelo hore sena ke mofuta o mobe haholo oa ho hloka tsebo, ebile ke e 'ngoe ea mefuta e meholo ka ho fetisisa ea shirk. Ka hona ho tlamehile hore mongoli eo a bakele ho Allah — Khanya e be ho Eena — ka pako ea 'nete. Pako ea 'nete ke e akaretsang lintho tse 'maloa, e leng tsena: Ea pele: A ikoahlahe ka seo a se entseng. Ea bobeli: A emise sohle se a neng a se etsa. Ea boraro: A etse geto ea hore a ka se hlole a khutletse ho sona, ka

lebaka la ho khutlela ho Molimo le ho Mo
ts'epahalla ka tieo le ho its'etleha ka litaello tsa Hae
le ho ba hlokolosi ka tseo A li thibetseng. 'Me sena
ke pako ea 'nete. Ho boetse ho na le taba ea bone e
khethehileng haeba phoso eo e entsoe khahlanong
le libopuo, e leng: Ea bone: Ho khutlisetsa tokelo
ho mong'a eona, kapa ho kopa hore a mo tsoarele.

Allah O laetse bahlanka ba Hae hore ba bakele
libe tsa bona, A ba A ba ts'episa ho amohela pako ea
bona, joalokaha Ea Matla 'Ohle A itse:

{...وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ}

{'Me khutlelang ho Allah kaofela ha lona, oho
lona balumeli, hore mohlomong le tle le atlehe 31}
[An-Nur: 31] O itse malebana le Bakeresete:

{أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧٤﴾}

{Na ebe ha ba bakele ho Allah, le ho kopa
tsoarelo ho Eena? Allah ke Ea tsoarelang haholo, Ea
mohau haholo} [Al-Ma'idah: 74] 'Me Ea Phahameng
O itse:

{وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا
بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٧٥﴾ يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا ﴿٧٦﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ
سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٧﴾}

{Le ba sa rapeleng molimo o mong hammoho le
Allah, le ba sa bolaeeng moea oo Allah A o

thibetseng ntle le ka toka, hape ba sa febeng. Ea etsang joalo o tla kopana le kotlo e kholo 68

{Kotlo ea hae e tla menahangoa makhetlo a mabeli ka Letsatsi la Tsoho 'me o tla hlola moo a tlontlollehile 69

Kantle le ba bakileng, ba lumetseng ba bile ba etsa liketso tse ntle. Sebakeng sa bona, Allah O tla fetola (hlakola) liketso tsa bona tse mpe ka ho li ntlafatsa (ho kenya sebakeng sa tsona tse ntle). Ruri, Allah O ts'oarela ka linako tsohle ebile O Mohau 70} [Al-Furqan: 68 - 70] 'Me Ea Phahameng O itse:

{وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٦٩﴾}

{'Me ke Eena Ea amohelang pako ho tsoa ho bahlanka ba Hae ebile O ts'oarela liketso tse mpe, O tseba seo le se etsang} [Ash-Shura: 25]

Ho netefalitsoe ho tsoa ho Moromuoa oa Allah ﷻ hore o itse:

«الْإِسْلَامُ يَهْدِي مَا كَانَ قَبْلَهُ، وَالتَّوْبَةُ تَجِبُ مَا كَانَ قَبْلَهَا».

“Islam e hlakola tsohle tse bileng teng pele ho eona, 'me pako e hlakola tsohle tse bileng teng pele ho eona.”

Mantsoe ana a makhuts'oane a ngotsoe ka lebaka la kotsi e kholo e bakoang ke Shirk le hore ke sebe se seholo ka ho fetisisa 'me ka lebaka la ts'abo ea ho thetsoa ke se fanoeng ke sengoli sena le ka lebaka la ho qobelleha ho fana ka keletso ea Molimo le

bahlanka ba Hae. Ke kopa Allah, Ea Phahameng ka Boholo le Khanya, hore A etse hore sena se be molemo, le hore A lokise maemo a rona le a Mamosleme 'ohle, le hore A re hauhele ka kutloisiso ea bolumeli, le ho tiea ho bona, hape A sireletse rona le Mamosleme ho bobe ba meea ea rona le liketso tsa rona tse mpe. Ruri ke Eena Mong'a seo, ebile O na le matla holim'a sona.

Allah A romele lithoriso, khotso le litlhohonolofatso holim'a mohlanka le Moromuoa oa Hae, Moprofeta oa rona Muhammad, hammoho le ba lelapa la hae le barutuo ba hae.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Lengolo la boraro:

Mabapi le Kahlolo ea ho kopa thuso ho li-jinn le bademona, le ho ba etsetsa likano

Ho tsoa ho Abdul-Aziz bin Abdullah bin Baz ho ea ho bohle ba tla le bona har'a Mamosleme. Allah A re fe katleho 'na le bona hore re tsoarelle tumelong ea Hae le ho tiea ho eona. Amen.

Khotso, mohau le litlhohonolofatso tsa Allah li be holim'a lona.

Kamora moo: Ba bang ba barab'abo rona ba ile ba mpotsa ka seo batho ba bang ba sa tsebeng ba se etsang; sa ho bitsa ho ba bang kathoko ho Allah — Khanya e be ho Eena — le ho kopa thuso ho bona linthong tsa bohlokoa; joalo ka ho bitsa ho li-jinn le ho kopa thuso ho tsona, ho li etsetsa likano, le ho li hlabela mahlabele. Har'a lintho tseo hape ho na le mantsoe a ba bang ba bona a reng: "Oho lona ba supileng," ho bolelang: ba supileng ba etellang li-jinn pele, "mo tsoareng, le robe masapo a hae, le noe mali a hae, le mo hlokofofatsa," kapa "Oho lona ba supileng mo etsetseng ntho e itseng." Kapa polelo ea ba bang ba bona: (Mo nkeng lona bademona ba nako ea mantsiboea, lona bademona ba nako ea thapama), 'me sena se fumaneha haholo libakeng tse ling tsa boroa. Har'a lintho tse tsamaellanang le

taba ena ke: ho rapela bafu har'a baporofeta, batho ba lokileng le ba bang, hammoho le ho rapela mangeloi le ho kopa pholoho ho ona. Tsena tsohle le tse tšoanang le tsona li etsahala ho batho ba bangata ba ipitsang Mamosleme, ka lebaka la ho hloka tsebo le ho etsisa ba tlileng pele ho bona. Mohlomong ba bang ba bona ba nka taba ena habobebe ba bile ba re: "Ke mantsoe feela a tsoang melomong ea rona; ha re a ikemisetsa ebile ha re a lumele."

Hape o ile a mpotsa ka kahlolo ea ho nyala batho ba tsejoang ka liketso tsena, le ka mahlabelo a bona, le ho ba rapella (Janazah), le ho rapela ka morao ho bona. A boela a mpotsa ka taba ea ho lumela baloi le linohe; joalo ka motho ea ipolelang hore o tseba lefu le lisosa tsa lona feela ka ho sheba ntho e kileng ea ama 'mele oa mokuli; joalo ka suku, borikho, lesira le tse ling tse tšoanang le tsona.

Karabo ke hore: Lithoriso tsohle ke tsa Allah a le mong, 'me litlhohonolofatso le khotso li be holim'a eo ho seng moporofeta e mong ka mor'a hae, le holim'a ba lelapa la hae, barutuo ba hae, le bohle ba latetseng tataiso ea bona ho fihlela Letsatsi la Kahlolo.

Ho tsoela-pele: Molimo Ea Matla 'Ohle O bopile batho le li-jinn hore ba Mo rapele A le Mong Feela, kantle ho ba bang mme ba Mo khetholle ka lithapelo, ho kopa thuso, mahlabelo, likano le lintho

tsohle tsa borapeli. O rometse baromuoa ka sena, A ba laela hore ka eona, A senola Libuka tsa Leholimo ho bona 'me e bohlokoahali ho tsona ke Qur'an e Halalelang, ho hlalosa sena, ho hlokomelisa batho khahlanong le ho kopanya Molimo borapeling le libopuoa tsa Hae le ho khumamela melimo e meng ntle le Eena. Mme ona ke motheo oa metheo eohle le motheo oa tumelo le bolumeli, mme ke moelelo oa bopaki ba hore ha ho molimo o mong o tšoaneloang ke ho rapeloa haese Allah, le 'nete ea hore: Ha ho na se rapeloang ka 'nete haese Allah. Kaha sena se latola bomolimo le borapeli ho mang kapa mang ntle le Allah, mme se netefatsa bona—ke hore, borapeli—ho Allah feela a le mong, ho fapana le libopuoa tse ling tsohle tse bopiloeng. 'Me bopaki ba taba ena bo bongata haholo ho tsoa Bukeng ea Allah le Sunnah ea Moromuoa oa Hae ﷺ. Har'a bona ke polelo ea Allah, Ea Phahameng:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

{'Me Ha Ke ea bopa li-jinn le batho kantle le hore ba Nthapele} [Ad-Dhariyat: 56], 'Me mantsoe a Hae, Ea Tlotlehang:

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ...﴾

{'Me Morena oa hao, O fane ka taelo hore le se la rapela letho kantle ho Eena...} [Al-Isra: 23], 'Me Ea Phahameng O re:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ...﴾

{Ba ne ba sa laeloa kantle le hore ba khumamele Molimo, ka tieo ho tumelo ea Hae, ba its'etlehile 'neteng...} [Al-Bayyinah: 5], Le polelo ea Ea Phahameng:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾

{'Me Morena oa hao O re: "Bitsang ho 'Na; Ke tla le araba. Ruri, ba sa Nthapeleng ba tla kena Liheleng ba tlotlolahile} [Ghafir: 60], Ea Phahameng O boetse O re:

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ...﴾

{'Me ha bahlanka ba Ka ba u botsa ka 'Na, ruri Ke haufi. Ke araba ea bitsang ho Nna nakong eo a Mpitsang...} [Al-Baqarah: 186].

Kahoo Allah, Ea Tlotlehang, O hlakisitse litemaneng tsena hore O bopile mefuta e 'meli (batho le li-Jinn) bakeng sa ho Mo rapela. 'Me O laetse—ke hore, O laetse le ho eletsa—bahlanka ba Hae ka har'a Qur'an e tiileng le ka leleme la Moromuoa ﷺ hore ho se rapeloe mang kapa mang haese Mong'a bona feela.

'Me Allah, Ea Phahameng, O hlakisitse hore ho kopa (du'ā) ke mofuta o moholo oa borapeli, 'me mang kapa mang ea ikhohomosang 'me a hana ho Eona o tla kena Mollong. O laetse bahlanka ba Hae

hore ba Mo rapele (ba Mo kope) Eena a le Mong feela, 'me O ba tsebisitse hore O haufi 'me O araba likopo tsa bona. Ka hona ho tlamehile ho bahlanka bohle hore ba lebise likopo tsa bona ho Mong'a bona feela, hobane du'ā ke karolo ea borapeli boo ba bopetsoeng bona 'me ba laetsoeng bona. Allah, Ea Phahameng, O itse:

{قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾}

{E-re, "Ruri, thapelo eaka, mahlabelo a ka, bophelo ba ka le ho shoa ha ka, ke tsa Allah, Morena oa lintho tsohle 162

Ha A na molekane 'me ka seo ke laetsoe hore ke be oa pele ea inehetseng (Lemoseleme la pele) 163} [Al-An'am: 162 -163].

Kahoo Allah O ile A laela Moprofeta oa Hae ﷺ hore a bolelle batho hore thapelo ea hae le sehlabelo sa hae—e leng ho hlaba phoofolo—le bophelo ba hae le lefu la hae, ke tsa Allah, Mong'a mafatše 'ohle, Ea se nang molekane. Ho ipapisitsoe le sena: mang kapa mang ea hlabang (phoofolo) bakeng sa e mong ntle le Allah, o entse shirk ho Allah, joalokaha eka o rapetse e mong ntle le Allah; hobane Allah, Ea Halalelang, O entse hore thapelo le ho hlaba e be lintho tse tsamaellanang, 'me O hlakisitse hore ka bobeli ke tsa Hae feela, Ea se nang molekane. Kahoo mang kapa mang ea hlabang

(phoofolo) bakeng sa e mong ntle le Allah—e ka ba lijinn, mangeloi, bafu kapa ba bang—’me a atamela ho bona ka ketso eo, o tšoana le motho ea rapelang e mong ntle le Allah. ’Me ho na le hadith e Sahih moo Moprofeta ﷺ a itseng:

«لَعَنَ اللَّهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ».

“Eka Allah A ka romela thohako ho ea etsetsang ba bang mahlabelo ntle le Allah.” Imam Ahmad o ile a e pheta ka ketane ea phetiso e ntle ho tsoa ho Ṭāriq bin Shihāb (Allah A khahlisoe ke eena), ho tsoa ho Moprofeta ﷺ hore o itse:

«مَرَّ رَجُلَانِ عَلَى قَوْمٍ لَهُمْ صَنَمٌ لَا يَجُوزُهُ أَحَدٌ حَتَّى يُقَرَّبَ لَهُ شَيْئًا، فَقَالُوا لِأَحَدِهِمَا: قَرِّبْ. قَالَ: لَيْسَ عِنْدِي شَيْءٌ أَقْرَبُهُ، قَالُوا: قَرِّبْ وَلَوْ ذُبَابًا، فَقَرَّبَ ذُبَابًا، فَخَلُّوا سَبِيلَهُ، فَدَخَلَ النَّارَ، وَقَالُوا لِلْآخَرِ: قَرِّبْ. قَالَ: مَا كُنْتُ لِأَقْرَبَ لِأَحَدٍ شَيْئًا دُونَ اللَّهِ جَلَّ جَلَالُهُ، فَضَرَبُوا عُنُقَهُ، فَدَخَلَ الْجَنَّةَ».

“Banna ba babeli ba ile ba feta ho batho ba neng ba e-na le setšoantšo sa molimo oa bohata (sanam). Ho ne ho se motho ea neng a lumelloa ho feta moo ntle le hore a nyehela ho hong ho sona. Ba ile ba re ho e mong oa banna bao ba babeli: “nyehela” A re: “Ha ke na letho leo nka le nyehelang (ka sona).” Ba re: “nyehela leha e ka ba ka ntsintsi feela.” Eaba o nyehela ka ntsintsi, ’me ba mo tlohela hore a tsamaee. Ka lebaka leo a kena Mollong.

Eaba ba re ho e mong: “nyehela.” A re: “Nke ke ka nyehela letho bakeng sa mang kapa mang ntle le

Allah, Ea Khanyang le Ea Phahameng.” Eaba ba mo khaola molala, ’me a kena Paradeiseng.””

Haeba motho ea ileng a nyehela setšoantšo sa molimo oa bohata (sanam) ka ho fana ka ntsintsi kapa ntho e tšoanang a nkoa e le moetsi oa shirk, ea tšoanelang ho kena Mollong, joale ho tla ba joang ka motho ea bitsang ho lijinn, mangeloi kapa batho ba lokileng (awliyā’), kapa ea kopang thuso ho bona, kapa ea ba etsetsang likano (nadhr), kapa ea ba atamelang ka mahlabelo, a tšepile hore ka lebaka leo ba tla sireletsa thepa ea hae, kapa ba folise mokuli oa hae, kapa ba boloke liphoofolo tsa hae le lijalo tsa hae? Ho tla ba joang ka ea etsang lintho tsena ka lebaka la ho tšaba bobbe ba li-jinn kapa tse ling tse tšoanang le tsona? Ha ho pelaelo hore ea etsang lintho tsena le tse tšoanang le tsona o tšoaneloa haholo ho nkoa e le moetsi oa shirk, ’me o tšoaneloa haholo ke ho kena Mollong ho feta monna eo ea ileng a etsetsa setšoantšo sa molimo oa bohata nyehelo ea ntsintsi.

Har’a tse hlalositsoeng malebana le taba ena ke polelo e ’ngoe ea Allah Ea Matla ’Ohle:

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ۚ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ ۚ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ۝﴾

{Ruri Re u senoletse Buka ka ’nete; kahoo rapela Allah, u Mo ts’epahalle tumelong 2

Kannete, bolumeli bo hloekileng ke ba Allah feela. Ha e le ba ikhethelang batšireletsi ntle le Eena, ba re: “Ha re ba rapele haese hore ba re atametse haufi le Allah.” Ka nnete Allah O tla ahlola pakeng tsa bona ka seo ba neng ba sa lumellane ka sona. Ruri Allah ha A tataise raleshano, ea sa lumeleng 3} [Az-Zumar: 1 -3], Eaba Ea Phahameng O re:

﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾﴾

{Ba rapela ntle le Allah lintho tse ke keng tsa ba ntša kotsi kapa tsa ba tsoela molemo, 'me ba re: “Bana ke babuelli ba rona ho Allah.” E-re: “Na le bolella Allah ntho eo A sa e tsebeng maholimong kapa lefatšeng?” Khanya e be ho Eena, 'me O phahame hole le seo ba Mo kopanyang le sona (borapeling)} [Yunus: 18].

Kahoo Allah, Ea Tlotlehang, O hlakisitse litemaneng tsena tse peli hore barapeli ba melimo e mengata (mushrikīn) ba ile ba ikhethela batšireletsi ba bang ntle le Eena har'a libopuo. Ba ne ba ba rapela hammoho le Allah ka tšabo, tšepo, mahlabelo, ho etsa likano (nadhr), ho ba kopa (du'ā), le liketso tse ling tse tšoanang le tsona, ba ipolela hore batšireletsi bao ba tla ba atametsa haufi le Allah le hore ba tla ba buella ho Eena. Eaba

Allah, Ea Tlotlehang, O ba hanyetsa, A pepesa leshano la bona le ho bontša hore tumelo ea bona ke ea bohata. A ba bitsa ba leshano, ba sa lumeleng (kuffār) le barapeli ba melimo e mengata (mushrikīn). Hape A itokolla ho shirk ea bona, A re:

{...سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ}

{...Khanya e be ho Eena, 'me O Phahame hole le seo ba Mo kopanyang le sona (borapeling)} [An-Nahl: 1]. Ka hona ho hlakile hore mang kapa mang ea ikhethelang lengeloi, kapa moporofeta, kapa jinni, kapa sefate, kapa lejoe, a ba rapela hammoho le Allah, a kopa thuso ho bona, a ba atamela ka likano (nadhr) le mahlabelo, a tšepile hore ba tla mo buella ho Allah, kapa ba mo atametse haufi le Eena, kapa a tšepile hore ba tla folisa mokuli oa hae, ba sireletse thepa ea hae, ba boloke motho oa hae ea sieo, kapa ntho efe kapa efe e tšoanang le eo, o oetse ka har'a shirk ena e kholo le tlokotsi ena e mpe. Ke eona eo Allah A itseng ka eona:

{إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ

فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا}

{Ruri, Allah A ke ke A tšoarela hore ho kopanngoe balekane le Eena (borapeling), empa O tšoarela se ka tlase ho moo ho eo A ratang (ho mo ts'oarela). 'Me mang kapa mang ea kopanyang balekane le Allah, ruri o iqapetse sebe se seholo

haholo} [An-Nisa: 48], 'Me Ea Phahameng O boela A re:

﴿...إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾

{Ruri mang kapa mang ea kopanyang balekane le Allah (borapeling), Allah O mo hanetse Paradeise, 'me bolulo ba hae e tla ba Mollo. 'Me baetsalibe (ba etsang shirk) ba ke ke ba ba le bathusi}

[Al-Maidah: 72].

Ha e le bobuelli (Shafā'ah), bo tla fumanoa ka Letsatsi la Tsoho ke batho ba Tawhīd le ba ikokobelitseng ho Allah ka botšepahi, eseng ke batho ba shirk. Joalokaha Moprofeta ﷺ a ile a botsoa:

'Oho Moromuoa oa Allah! Ke mang ea tla ba lehlohonolo ka ho fetisisa ho fumana bobuelli ba hao?' A re:

«مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ».

"Ke ea reng: "Ha ho molimo ofe kapa ofe oa 'nete haese Allah," ka bots'epehi bo tsoang pelong ea hae." A boela - khotso ebe le Eena - a re:

«لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ، فَتَعَجَّلْ كُلُّ نَبِيٍّ دَعْوَتَهُ، وَإِنِّي اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لَأُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَيُحْيِي نَائِلَةً إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا».

"Moporofeta e mong le e mong o filoe thapelo e le 'ngoe e tla arajoa. Baporofeta bohle ba ile ba

potlakela ho e sebelisa lefats'eng lena. Empa 'na ke boloketse thapelo ea ka hore e be bobuelli bakeng sa Ummah ea ka ka Letsatsi la Tsoho. Ka thato ea Allah, bobuelli boo bo tla fihlela mang kapa mang ea shoang har'a Ummah ea ka a sa kopanya Allah le letho (borapeling)."

Barapeli ba melimo e mengata ba pele ba ne ba lumela hore Allah ke Mong'a bona, 'Mopi oa bona le Mofani oa bona oa lijo. Empa ba ile ba itšetleha ka baprofeta, batho ba lokileng (awliyā'), mangeloi, lifate, majoe le tse ling tse tsoanang le tsona, ba tšepile hore li tla ba buella ho Allah le ho ba atametsa haufi le Eena, joalokaha ho se ho fetile litemaneng tse boletsoeng pejana. Kahoo Allah ha aa ka a ba fa lebaka leo e le boikemelo, empa o ile a ba nyatsa Bukeng ea Hae e Halalelang, a ba bitsa bakhelohi (kuffar) le barapeli ba melimo e mengata (mushrikīn). Hape o ile a ba hanyetsa leshano la bona la hore melimo eo ea bona e tla ba buella kapa e ba atametse ho Allah. Le Moromuoa oa Allah ﷻ ha aa ka a ba amohela ka lebaka leo, empa o ile a ba loantša ka lebaka la shirk eo ho fihlela ba nehela khumamelo eohle ho Allah A le Mong, ho latela taelo ea Allah Ea Phahameng:

﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ...﴾

{Le ba loants'e ho fihlela khatello e felile, toka le tumelo ele tsa Allah A le Mong...} [Al-Baqarah: 193].

Moromuoa oa Allah ﷻ o itse:

«أَمَرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ، فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّ الْإِسْلَامِ، وَحِسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ».

“Ke laetsoe ho loants'a batho ho fihlela ba amohetse hore ha ho ea lokeloang ke khumamelo ea nnete kante ho Allah le hore Muhammad ke Moromuoa oa Allah oa ho qetela, ba etsa thapelo le ho lefa menyehelo (Zakat). Haeba ba etsa joalo mali a bona le maruo a bona a tla be a sireletsehile ho 'na. Ha ho pholoho kante ho tokelo ea Islam le hore moputso oa bona o ho Allah.” 'Me Moelelo oa polelo ea hae ﷻ:

«حَتَّى يَشْهَدُوا أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ».

“Ho fihlela ba paka hore ha ho ea lokeloang ke borapeli ba nnete kante ho Allah” Ho bolelang hore, ho fihlela ba khetholla Allah ka borapeli (ba khumamela Eena Feela) ntle le ho khumamela melimo emeng.

Athe haele Mushrikuna bane ba ts'aba li-jinn 'me ba ne ba kopa ts'ireletso ho bona, eaba Allah O senola temana holim'a taba eo:

﴿وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا﴾

{Le hore ho ne ho e-na le banna har'a batho ba neng ba batla tšireletso ho banna ho tsoa ho li-jinn,

empa seo sa ba ekelletsa feela tšabo, mahlomola le ho kheloha} [Al-Jinn: 6]. Litsebi tsa tlhaloso le tlhakiso ea Qur'an ba itse malebana le temana e halalelang: Moelelo oa polelo ea Hae:

{...فَزَادُوهُمْ رَهَقًا}

{...empa seo sa ba ekelletsa feela tšabo, mahlomola le ho kheloha} Ke hore: ba ne ba ba ekelletsa tšabo le letsoalo le lehola. Hobane lijinn li ne li ikhohomosa le ho ikakasa ha li bona batho ba batla tšireletso ho tsona. Ka nako eo li ne li ba ekelletsa ho ba tšosa le ho ba kenya letsoalo, e le hore batho ba tsoele pele ho li rapela le ho balehela ho tsona haholoanyane.

Allah, Ea Tlotlehang, O ile A buseletsa Mamosleme ka ntho e molemo ho feta eo, ka ho ba laela hore ba batle tšireletso ho Eena feela le ka Mantsoe a Hae a phethahetseng. Mabapi le sena, Allah, Ea Phahameng, O ile A senola polelo ea Hae:

{وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ}

{Haeba maikutlo a fosahetseng a u tlela ho tsoa ho Satane, kopa ts'ireletso ho Allah. Ruri, Ke Ea Utloang Ea Tsebang} [Al-A'raf: 200], 'Me mantsoe a Hae, Ea Matla 'Ohle:

{قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ}

{E-re, Ke kopa ts'ireletso ho Morena oa Meso}, 'Me ho netefalitsoe ho tsoa ho Moprofeta ﷺ hore o

itse:

«مَنْ نَزَلَ مِنْزِلًا فَقَالَ: (أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ)؛ لَمْ يَضُرَّهُ شَيْءٌ حَتَّى يَرْتَحِلَ مِنْ مَنْزِلِهِ ذَلِكَ».

“Mang kapa mang ea fihlang sebakeng sa ho lula, ebe o re:

‘Ke batla tšireletso ka Mantsoe a Allah a phethahetseng khahlanong le bobbe ba tsohle tseo A li bopileng.’ Ha ho letho le tla mo ntša kotsi ho fihlela a tloha sebakeng seo.”

Ho latela litemana tsa Qur’an le li-hadith tse seng li boletsoe, motho ea batlang pholoho, ea lakatsang ho sireletsa tumelo ea hae le ho pholoha shirk—ebang e nyenyane kapa e kholo—o tla tseba hore ho itšetleha ka bafu, mangeloi, lijinn kapa libopuo tse ling, ho li rapela, ho batla tšireletso ho tsona, le liketso tse ling tse tsoanang le tsona, ke mekhoha ea batho ba Jāhiliyyah ba neng ba etsa shirk, ‘me ke e meng ea mefuta e mebe ka ho fetisisa ea shirk ho Allah, Ea Halalelang. Ka hona, ho tlamehile ho tlohela liketso tsena, ho li qoba, ho eletsana ka ho li tlohela, le ho nyatsa mang kapa mang ea li etsang.

Ha e le motho ea tsejoang har’a batho ka ho etsa liketso tsena tsa shirk, ha hoa lumelloa ho nyalana le eena, kapa ho ja sehlabelo sa hae, kapa ho mo rapella ha a hlokahala (Ṣalāt al-Janāzah), kapa ho rapela ka mor’a hae e le imam, ho fihlela a phatlalatsa pako ea hae ho Allah, Ea Tlotlehang, ka

ho tlohela liketso tseo, le ho nehela du'ā le borapeli bohle ho Allah A le Mong feela. Du'ā ke borapeli; ho feta moo, ke motheo oa borapeli, joalokaha Moprofeta ﷺ a itse:

«الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ».

“Du'ā ke borapeli.” Hape ho tlahiloe ho tsoa ho Moprofeta ﷺ ka polelo e 'ngoe hore o itse:

«الدُّعَاءُ مَخَّ الْعِبَادَةُ».

“Du'ā ke motheo oa borapeli.” Haele tabeng ea ho nyalana le Mushrikuna, Allah Ea Phahameng O itse:

﴿وَلَا تَنكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَ وَلَأَمَّهُ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٣١﴾﴾

{Le se ke la nyala basali ba etsang shirk ho fihlela ba lumela. Ruri, lekhoba la mosali ea lumelang le molemo ho feta mosali ea etsang shirk, leha a ka le khahla. Hape le se ke la nyalisa banna ba etsang shirk [ho basali ba lona] ho fihlela ba lumela. Ruri, lekhoba la monna ea lumelang le molemo ho feta monna ea etsang shirk, leha a ka le khahla. Bao ba memela Mollong, empa Allah O memela Paradeiseng le tsoarelong ka tumello ea Hae. O hlakisetsa batho litemana tsa Hae e le hore ba ka

hopola} [Al-Baqarah: 221], Kahoo Allah, Ea Tlotlehang, O ile A thibela Mamosleme ho nyala basali ba etsang shirk—ebang ke barapeli ba litšoantšo, lijinn, mangeloi kapa tse ling—ho fihlela ba lumela ka ho nehela borapeli bohle ho Allah A le Mong feela, ba lumela Moromuoa ﷻ ho tsohle tseo a tlileng le tsona, 'me ba latela tsela ea hae. Ka mokhoa o tsoanang, Allah O ile A thibela ho nyaletsa basali ba Mamosleme ho banna ba etsang shirk ho fihlela le bona ba lumela ka ho nehela borapeli bohle ho Allah A le Mong feela, ba lumela Moromuoa ﷻ, 'me ba mo latela.

'Me Allah Ea Tlotlehang o boetse a hlalosa hore lekhabunyane la mosali le lumelang le molemo ho feta mosali ea lokolohileng ea etsang shirk, leha botle ba hae le bokhabane ba puo ea hae li ka khahla ea mo bonang kapa ea mo utloang. Hape lekhoba la monna le lumelang le molemo ho feta monna ea lokolohileng ea etsang shirk, leha botle ba hae, bokheleke ba puo ea hae, sebete sa hae kapa litšobotsi tse ling li ka khahla ba mo bonang kapa ba mo utloang. Eaba Allah Ea Tlotlehang o hlakisa lebaka la khetho ena ka mantsoe a Hae:

{...أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ...}

{...Bao ba memela (batho) Mollong...} [Al-Baqarah: 221]. Sena se bolela: banna le basali ba etsang shirk, hobane ka lipuo tsa bona, liketso tsa

bona, boitšoaro ba bona le mekhoha ea bona, ba memela batho Mollong. Empa banna le basali ba lumelang bona ke ba memelang batho Paradeiseng ka boitšoaro ba bona, liketso tsa bona le mekhoha ea bona. Joale ho ka etsahala joang hore ba lekane batho bana le bano?

Haele ho rapella mushrikuna, Allah Ea Matla 'Ohle O itse mabapi le baikaketsi (munafiqun):

﴿وَلَا تَصِلْ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

وَمَا تَأْتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨٤﴾

{Le seke la ba la ba rapella ha ba shoele kapa la ea mabatleng a bona (le seke la bapata ha ba shoele). Ruri, ba ne ba sa lumele ho Allah le Moromuoa oa Hae 'me ba shoele nakong eo ba sa mameleng litaelo tsa Allah} [At-Tawbah: 84], Litemaneng tsena tse halalelang, Allah Ea Matla 'Ohle O hlakisa hore moikaketsi (munafiq) le motho ea sa lumeleng (kafir) ha ba lokela ho rapelloa nakong eo ba shoeleng ka lebaka la ho se lumele ho Molimo le Moromuoa oa Hae. Ka ho ts'oana, motho ha a lokela ho rapela kamor'a bona (haeba ele imam) le hore ha ba lokeloa ho etsoa baeta-pele ba thapelo (Aimmah) ea Mamoseleme kaha ha se balumeli 'me ha ba ts'epahale le hobane ho na le lehloeo le tibileng pakeng tsa bona le Mamoseleme. Le leng la mabaka ke hore hase batho ba thapelo le borapeli. Kaha kufr (ho se lumele) le shirk (ho kopanya Allah

borapeling) ha li ba fe moputso oa liketso tsa bona. Re kopa Allah A re sireletse ho tsona. Haele ho ja lijo tsa mahlabelo a mushrikuna (ba kopanyang Allah le melingoana): Allah Ea Matla 'Ohle O hlalositse, A hlakisa lebaka la thibelo ea mekete le mahlabelo a mushrikuna:

﴿وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذَكِّرْ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٣١﴾﴾

{Le se ke la ja ho seo lebitso la Allah le sa kang la boleloa holim'a sona (ha se hlajoa), hobane ruri hoo ke ho se mamele Allah. Ruri, Shayātīn ba susumetsa metsoalle ea bona hore e ngangisane le lona. 'Me haeba le ka ba mamela, ka nnete le tla ba baetsi ba shirk} [Al-An'am: 121], Ka hona Allah, Ea Phahameng le Ea Tlotlehang, o ile a thibela Mamosleme ho ja setopo le phoofolo e hlabiloeng ke moetsi oa shirk, hobane o silafetse. Ka lebaka leo, sehlabelo sa hae se nkoa se tsoana le setopo, leha a ka bua lebitso la Allah holim'a sona; hobane ho bolela lebitso la Allah ho tsoa ho eena ha ho na phello, kaha ke ketso ea khumamelo. 'Me shirk e senya le ho hlakola khumamelo, ho fihlela moetsi oa shirk a baka ka tieo ho Allah, Ea Tlotlehang le Ea Phahameng. Allah, Ea Tlotlehang le Ea Phahameng, O lumeletse feela lijo tsa Batho ba Buka (Bajuda le Bakreste) ka polelo ea Hae e reng:

(...وَوَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَوَطَعَاكُمْ حِلٌّ لَهُمْ...)

{...Le lijo tsa bao ba filoeng Lengolo li lumeletsoe ho lona, le lijo tsa lona li lumeletsoe ho bona...} [Al-Ma'idah: 5], Lebaka ke hobane bona ba ipitsa balateli ba bolumeli bo tsoang leholimong, 'me ba bolela hore ke balateli ba Mūsā (Moshe) le 'Isā (Jesul) - khotso e be holim'a bona-, leha ba bua leshano tabeng eo. Allah O hlakotse le ho felisa bolumeli ba bona ka ho romela Muhammad ﷺ ho batho bohle.

Leha ho le joalo, Allah Ea Tlotlehang le Ea Phahameng O lumeletse Mamosleme ho ja lijo tsa Batho ba Buka le ho nyala basali ba bona ka lebaka la bohlale bo boholo le mabaka a tebileng ao litsebi tsa Islam li a hlalositseng.

Empa ha ho joalo ka baetsi ba shirk, ba rapelang litšoantšo, bafu, baprofeta, bahalaleli le ba bang; hobane bolumeli ba bona ha bo na motheo o nepahetseng, ebile ha bo na lebaka le ka bo sireletsang. Ho e-na le hoo, bo fosahetse ho tloha qalong. Ka lebaka leo, sehlabelo sa bona se nkoa e le setopo, 'me ha se lumelloe ho jeoa.

Ha e le hore motho a re ho e mong: "U hlasetsoe ke jinn," kapa "Jinn e u nkile," kapa "Satane o u nkile," kapa mantsoe a mang a tšoanang le ao, sena se nkoa e le mofuta oa ho rohakana le ho nyefolana. Sena ha sea lumelloa har'a Mamosleme, joaloka mofuta e meng eohle ea ho rohakana le ho

nyefolana.

Empa mantsoe ana ha se shirk, ntle le haeba ea a buang a lumela hore lijinn li khona ho laola kapa ho etsa lintho ho batho ka botsona ntle le tumello le thato ea Allah. Maemong ao, tumelo eo e ba shirk, hobane e fa lijinn matla a ikemetseng ao e leng a Allah feela. Ka hona, mang kapa mang ea lumelang hore lijinn kapa sebopuo a sefe kapa sefe li khona ho laola batho kapa ho ba tlišetsa molemo kapa kotsi ntle le tumello le thato ea Allah, o fetoha mokhelohi (kāfir) ka lebaka la tumelo eo. Lebaka ke hobane Allah Ea Tlotlehang ke Eena Mong'a lintho tsohle, Ea nang le matla holim'a ntho e 'ngoe le e 'ngoe. Ke Eena Ea tlišang molemo le kotsi, 'me ha ho letho le etsahalang ntle le ka tumello ea Hae, thato ea Hae le qadar ea Hae e seng e reriloe pele. Joalokaha Allah Ea Tlotlehang a ile a laela Moprofeta oa Hae ﷺ hore a bolelle batho motheo ona o moholo:

﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَاسْتَكْتَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾﴾

{E-re: 'Ha ke na matla a ho itlišetsa molemo kapa ho itlosa kotsi, haese seo Allah a se batlang. Hoja ke ne ke tseba lisabonoeng, nka be ke ile ka ipokelletsa molemo o mongata, 'me bobbe bo ka be bo sa nkama. Ha ke letho haese molemosi le mophatlalatsi oa litaba tse monate ho batho ba lumelang'} [Al-A'raf: 188], Kahoo, haeba moetapele oa libopuo a tsohle le

ea molemo ka ho fetisisa har'a tsona, e leng Moprofeta ﷺ, a ne a sa khone ho itlisetsa molemo kapa ho itlosa kotsi, haese seo Allah a se batlang, joale ho ka ba joang ka batho ba bang kapa libopuoatse ling?!

Litemana tsa Qur'ān tse hlalosang moelelo ona li ngata haholo.

Haele balepi, linooe, lingaka tsa litaola le tse ling tse ts'oanang ba sebetsanang le litaba tseo eleng liphiri tsa Leholimo, e khalemeloa haholo, ha se ntho e lumelletsoeng 'me ho lumela ho tsona ho nyatseha ho feta ebile ke karolo ea ho se lumele hobane Moporofeta ﷺ o itse:

«مَنْ أَتَى عَرَّافًا فَسَأَلَهُ عَنْ شَيْءٍ؛ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ أَرْبَعِينَ يَوْمًا.»

“Mang kapa mang ea eang ho senooe ebe o se botsa ntho efe kapa efe, thapelo ea hae ekeke ea amoheleha matsatsi a mashome a mane.” E tlalehiloe ke Muslim ho Sahih ea hae, 'Me hona ho Sahih ea hae hape ka tlaleho ea Muawwiyah bin Al-Hakam Al-Sulami - eka Allah A ka khotsofatsoa ke Eena:

«أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى عَنْ إِيْتَانِ الْكُفَّانِ وَسُؤَالِهِمْ.»

“Moporofeta ﷺ o thibetse ho ea ho lingaka tsa litaola (kapa linooe) le ho ba botsa lipotso.”

Lingoli tsa Sunan ba tlalehile hore Moprofeta ﷺ o itse:

«مَنْ أَتَى كَاهِنًا، فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ؛ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ ﷺ».

"Mang kapa mang ea eang ho senooe ebe o lumela seo se mo bolellang sona, o se a hanyelitse se senotsoeng ho Muhammad ﷺ." Hona le Li-hadith tse ngata holim'a sehlooho sena. Ka hona, Mamoseleme a lokela ho qoba ho botsa linooe, balepi le baqhekanyetsi ba bang ba ts'oanang le bona, ka ho thetsa batho ka hore ba bolella liphiri (tsa boiqapelo) tsa Leholimo le ho thetsa Mamoseleme ekabang ka lebitso la hore ke moriana kapa ho hong malebana le se hlalositsoeng pejana mabapi le thibelo ea Moporofeta le tlhokomeliso ea hae khahlanong le sona. Hape ho kenella tabeng ena seo batho ba bang ba ipolelang hore ke bongaka, empa ba bolela litaba tse patehileng (ghayb). Ka mohlala, ha a fofonela tuku ea mokuli, lesira la mosali ea kulang, kapa ntho e tšoanang le eo, ebe o re: "Mokuli enoa o entse sena le sane," kapa "Mosali enoa o entse sena le sane," a bolela litaba tse patehileng tseo ho seng bopaki ba tsona tukung ea mokuli kapa linthong tse tšoanang. Sepheo sa sena ke ho thetsa le ho ferekanya batho ba tloaelehileng, e le hore ba lumele hore motho eo o tseba bongaka, mefuta ea mafu le lisosa tsa ona. Ka linako tse ling o ba fa meriana e itseng, 'me ho ka etsahala hore Allah a etse hore mokuli a fole ka qadar ea Hae. Eaba batho ba nahana hore pholiso e bakiloe ke meriana ea motho eo, athe ha e le hantle e bile ka thato le

qadar ea Allah. Hape ho ka etsahala hore lefu leo le bakoe ke lijinn kapa bademona ba mang ba sebeletsang motho eo ea ipolelang hore ke ngaka. A ka 'na a mo bolella litaba tse ling tse patehileng tseo a li tsebang, eaba o itšetleha ka tsona. Ka lehlakoreng le leng, o khahlisa lijinn le bademona bao ka mefuta ea khumamelo e ba khotsofatsang. Ka lebaka leo, a ka tlohela mokuli eo 'me a emisa kotsi eo a neng a mo bakela eona. Sena ke ntho e tsebahalang mabapi le lijinn, bademona le batho ba li sebelisang.

Ho boetse ho tlamehile hore Mamosleme ba itlhokomele khahlanong le lintho tsena, ba eletsane ho li tlohela, ba itšetlehe ka Allah Ea Tlotlehang, 'me ba behe tšepo ea bona ho Eena litabeng tsohle. Leha ho le joalo, ha ho phoso ho sebelisa ruqyah ea Shari‘ah, meriana e lumelletsoeng, kapa ho batla kalafo ho lingaka tse hlahlobang mokuli ka mekhoha e bonahalang le e utloahalang, e le hore li netefatse lefu la hae ka mabaka a tsejoang. Ho netefalitsoe hore Moprofeta ﷺ o itse:

«مَا أُنْزِلَ اللَّهُ دَاءً إِلَّا أُنْزِلَ لَهُ شِفَاءٌ، عَلِمَهُ مَنْ عَلِمَهُ، وَجَهْلَهُ مَنْ جَهْلَهُ».

“Allah ha A ka a theola lefu leha e le lefe ntle le hore A theole pheko ea lona. Ba bang baa e tseba, 'me ba bang ha ba e tsebe.” A boela ﷺ a re:

«لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ، فَإِذَا أُصِيبَ دَوَاءُ الدَّاءِ بَرَأَ بِإِذْنِ اللَّهِ».

“Lefung le leng le leng ho na le pheko, ha pheko

e sebelisoa holim'a boloetse, boa fola ka tumello ea Allah.” Moporofeta ﷺ o re hape:

«عِبَادَ اللَّهِ، تَدَاوُوا وَلَا تَدَاوُوا بِحَرَامٍ».

“Oho bahlanka ba Molimo, tsomang pheko empa le se ke la e tsoma ka tsela tse hanetsoeng (thibetsoeng).” ’Me ho na le lihadith tse ngata tse nang le moelelo o tšoanang le ona.

Kahoo re kopa Allah, Ea Matla ’Ohle le Khanya Eohle, hore A lokise maemo a Mamoseleme ’ohle, A phekole lipelo tsa bona le ’mele ea bona ho tsoa bophelong le bobeng bofe kapa bofe, A ba kopanye tseleng ea tataiso, ’me A re sireletse rona le bona ho litlhahlo tse khelosang, le ho mamela Satane le balateli ba hae. Etsoe ke Eena Ea khonang ntho e ’ngoe le e ’ngoe, ’me ha ho matla kapa bokhoni ntle ho Molimo, Ea Phahameng le Ea Moholo.

Eka lithapelo tsa Molimo, khotso le tlhohonolofatso li ka ba ho Mohlanka le Moromuoa oa Hae, Moporofeta oa rona Muhammad, le ho ba lelapa la hae le barutuo ba hae.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Lengolo la bone:

Mabapi le kahlolo ea ho rapela Allah ka li-awrād (lithapelo le likhopotso kapa litemana tse baloang) tse iqapetsoeng (Bid'ah) le tse nang le Shirk

Ho tsoa ho Abdul Aziz bin Abdullah bin Baz, e eang ho mor'abo rona ea hlomphehang (.....), Allah A mo atlehise linthong tsohle tse molemo. Āmīn.

Khotso, mohau le litlhothonolofatso tsa Molimo li be le lona.

Ka mor'a moo: Ke amohetse lengolo la lona le hlomphehang. Allah A le tataise ka tataiso ea Hae. Lengolo leo le bolela hore naheng ea lona ho na le batho ba khomarelang li-awrād (lithapelo kapa mantsoe a baloang) tseo Allah a sa kang a li senolela bopaki bofe kapa bofe. Tse ling tsa tsona ke Bid'ah, 'me tse ling li na le Shirk. Ba bile ba re li tsoa ho Moeta-pele oa Balumeli, 'Alī bin Abī Ṭālib (Allah A khahlisoe ke eena), le ho ba bang. Ba pheta li-awrād tseo likopanong tsa dhikr kapa ka har'a Masaajid ka mor'a thapelo ea Maghrib, ba ipolela hore sena ke mokhoa oa ho atamela ho Allah. Har'a mantsoe ao ba a buang ke ana:

"Ka tokelo ea Allah." "Lona banna ba Allah, re thuseng ka thuso ea Allah."

"Le be thuso ho rona ka Allah."

Ba etsa sena ba nahana hore ke ketso e ba atametsang ho Allah. Le mantsoe a kang ana: "Oho Lona Aqṭāb (baetapele)! Lona marena! Re arabeleng, lona ba nang le lithuso. Re buelleng ho Allah. Mohlanka enoa oa lona o eme mona, o khomaretse monyako oa lona, 'me o tšaba bofokoli ba hae. Re pholoseng, Oho uena Moromuoa oa Allah! Ha ke na e mong eo nka eang ho eena ntle le lona, 'me seo ke se batlang se fumanoa ka lona. Lona le batho ba Allah. Ka Hamzah, moetapele oa bashoela-tumelo, mang kapa mang har'a lona a re fe thuso. Re pholoseng, uena Moromuoa oa Allah." Le mantsoe a kang ana:

"Oho Allah! Romela lithoriso le khotso ho eo U mo entseng sesosa sa ho aroloa (senoloa) ha liphiri tsa Hao tsa borena bo phahameng, le sa ho hlaha ha mabone a mohau oa Hao. Kahoo a fetoha moemeli oa Boteng ba Rabb, le mohlahlami oa liphiri tsa Bo-Uena ba Hao."

'Me takatso ea lona ea hore ho hlakisoa hore na ke efe ho mantsoe ao e leng Bid'ah, le hore na ke efe e leng Shirk, le hore na thapelo e ka etsoa ka morao ho imam ea etsang lithapeli tse joalo—tsena tsohle li utloisisehile ebile lia tsejoa.

Mme karabo ke ena: Lithoriso tsohle li be ho Allah A le mong, 'me litlhohonolofatso le khotso li be holim'a eena eo ho seng moprofeta ka morao ho

eena, le holim'a ba lelapa la hae le barutuo ba hae, hammoho le ba latelang tataiso ea hae ho fihlela Letsatsing la Kahlolo.

Kamor'a moo: Tseba - eka Allah A ka u tataisa - hore Molimo Ea Matla 'Ohle O bopile 'mopo eaba O romela Baromuoa - khotso ebe le bona - hore A khumameloe A le Mong, ntle le melingoana borapeling, joalokaha Ea Phahameng A itse:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

{'Me Ha Kea bopa li-jinn le batho haese hore ba Nthapele (Nna ke le mong)} [Ad-Dhariyat: 56].

Mme borapeli ('Ibādah) — joalo ka ha ho hlalositsoe pele — ke: ho mamela Eena Ea Phahameng (Molimo) le ho mamela Moromuoa oa Hae Muhammad ﷺ; ka ho etsa se laetsoeng ke Molimo le Moromuoa oa Hae, le ho tlohela se thibetsoeng ke Molimo le Moromuoa oa Hae, ka tumelo ho Molimo le Moromuoa oa Hae, le ka bots'epehi bo felletseng ho Molimo mosebetsing oo, hammoho le lerato le phahameng ho Molimo, le boinehelo bo feletseng ho Eena A le mong Ea Phahameng ntle le ba bang; joalo ka ha Ea Phahameng A itse:

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ...﴾

{'Me Morena oa lona O laetse hore ho se be le eo le mo khumamelang kante ho Eena...} [Al-Isra: 23] Eleng hore, O laetse le ho khothaletsa hore ho

khumameloe Eena A le Mong Feela. Ea phahameng O itse:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ﴾ ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ
وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾

{Thoriso li be ho Allah, Morena oa lintho tsohle2

Ea Lereko Ea Mohau 3

Mong'a Letsatsi la Kahlolo 4

Uena Feela re ea U rapela 'me ho Uena Feela re
kopa thuso 5} [Al-Fatihah:2 - 5] Ka litemana tsena,
Allah Ea Tlotlehang le Ea Phahameng o hlakisitse
hore ke Eena feela Ea tsoaneloang ke ho rapeloa, le
hore thuso e ts'oanetse ho koptjoa ho Eena feela.
Allah Ea Matla 'Ohle o boetse a re:

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ بِالْحَقِّ فَاَعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ ﴿أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ
الْخَالِصُ...﴾

{Ruri Re u senoletse Buka ka 'nete; ka hona
rapela Allah, u Mo etsetse bolumeli ka botšepahi bo
felletseng (u hloekise khumamelo eohle bakeng sa
Hae feela)

Kannete! Bolumeli (khumamelo) bo hloekileng
ke ba Allah feela...} [Az-Zumar: 2 - 3], 'Me Ea
phahameng O itse:

﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾

Ka hona, bitsang ho Allah (le rapele Eena), le Mo
etsetse bolumeli ka botšepahi bo felletseng, leha ba

sa lumeleng ba ka hloea seo} [Ghafir: 14], 'Me Ea Phahameng O boetse O itse:

﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾

{Ruri, Masaajid (matlo a thapelo) ke tsa Allah 'me le se ke la rapela emong kantle ho Allah} [Al-Jinn: 18], Litemana tsa Qur'ān tse nang le moelelo ona li ngata haholo, 'me kaofela ha tsona li bontša hore ho tlamehile ho khetholla Allah feela ka khumamelo, e le hore khumamelo eohle e etsetsoe Eena A le Mong.

Ho ea tsebahala hore du'a (thapeli) ka mefuta eohle ea eona ke borapeli, ke ka hona ho sa lumeleheng hore mang kapa mang a etse du'a ho mang kapa mang kantle ho Morena oa hae ekabang ho kopa thuso kapa pholoso ho mang kapa mang ntle le Eena, ho ea ka litemana tsena le se ileng sa hlaloso ba botoloking ba tsona. Sena ke tlatsetso ho litaba tse tloaelehileng le lisosa tse hlokomelehang (bonahalang) ka kutlo, tseo motho kapa sebopua se phelang se leng teng se khonang ho li phetha, mabapi le lintho tseo eseng tsa khumamelo. Empa ho na le moo, ho lumelehileng ho ea ka Shari'ah le ka tumellano ea litsebi (ijma') hore motho a kope thuso ho motho e mong ea phelang ea nang le bokhoni, litabeng tse tloaelehileng tseo a khonang ho li etsa joaloka ho kopa thuso ea hae kapa ho mo bitsa hore a mo thuse ho leleka bobbe bo bakoang ke

ngoana oa hae, mohlanka oa hae, ntja ea hae kapa lintho tse ts'oanang. Ekare motho o kopa thuso ho ea phelang, ea teng haufi ebile a na le bokhoni kapa ea sieo haufi empa ka litsela tse bonahalang tse tloaelehileng tse kang mangolo, melaetsa kapa mekhoha e meng e ts'oanang joaloka ho aha matlo, ho lokisa koloi kapa tse ling tse ts'oanang. Sena se kenyelletsa: motho ea bitsang mosebetsi 'moho le Eena ho mo thusa ka nako ea jihad le nto le tse ts'oanang le tsona. Har'a litemana tse amanang le taba ena ke polelo ea Allah Ea Phahameng paleng ea Mūsā (khotso e be holim'a hae):

{...فَاسْتَعَاثَ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ...}

{...Eaba motho eo e neng e le oa sehlopha sa hae o kopa thuso ho eena khahlanong le eo e neng e le sera sa hae...} [Al-Qasas: 15].

Empa ha e le ho kopa thuso ho bafu, lijinn, mangeloi, lifate kapa majoe, hoo ke Shirk e Kholo (Ash-Shirk al-Akbar). Ke mofuta o tšoanang oa ketso eo bahetene ba pele ba neng ba e etsa ka melimo ea bona e kang Al-‘Uzzā, Al-Lāt, le e meng. Ka mokhoa o tšoanang, ho kopa thuso kapa ho batla tšehetso ho batho ba ntseng ba phela bao ho lumeloang hore ke awliyā’ (bahalaleli), litabeng tseo ho seng ea ka li etsang haese Allah feela—joalo ka ho folisa bakuli, ho tataisa lipelo, ho kenya motho Paradeiseng, ho mo pholosa Mollong, le tse ling tse

tšoanang—le hona ke Shirk e Kholo.

Litemana tse boletsoeng pejana, hammoho le tse ling tse nang le moelelo o tšoanang ho Qur’ān le li-Hadith, kaofela li bontša hore ho tlamehile ho lebisa lipelo ho Allah litabeng tsohle, le ho hloekisetša Allah feela mefuta eohle ea khumamelo. Sena ke hobane bahlanka ba Allah ba bopetsoe morero oo, 'me ba laetsoe ho etsa joalo, joalokaha ho se ho fetile litemaneng tse boletsoeng pejana, hape joalo ka ha Allah Ea Tlotlehang a re:

{وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا...}

{Rapelang Allah, 'me le se ke la Mo kopanya le letho khumamelong...} [An-Nisa: 36], Le mantsoe a Hae, ea Khanyang:

{وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ...}

{Ha baa ka ba laeloa ka letho haese hore ba rapele Allah, ba Mo etsetse bolumeli ka botšepahi bo felletseng (ba hloekise khumamelo eohle bakeng sa Hae feela)...} [Al-Bayyinah: 5], Le polelo ea Moprofeta ﷺ ho Hadith ea Mu‘ādh (Allah A khahlisoe ke eena):

«حَقُّ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا».

“Tokelo ea Allah ho bahlanka ba Hae ke hore ba khumamele Eena Feela 'me ba se ke ba kopanya letho le Eena.” E lumellanoa ka ho nepahala ha eona (ke Al-Bukhārī le Muslim), Le polelo ea hae ﷺ ho

Hadith ea Ibn Mas'ud eka Allah A ka khahlisoa ke Eena:

«مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو لِلَّهِ نِدًّا؛ دَخَلَ النَّارَ».

“Mang kapa mang ea shoang a kopanya Allah (le melimo ea bohata) borapeling o tla kena Liheleng.” E tlalehiloe ke Al-Bukhari. Ho li-Sahīḥ tse peli (Ṣaḥīḥ al-Bukhārī le Ṣaḥīḥ Muslim) ho tsoa ho Hadith ea Ibn ‘Abbās (Allah A khahlisoe ke eena le ntat'ae), hore ha Moprofeta ﷺ a romela Mu‘ādh (Allah A khahlisoe ke eena) Yemen, o ile a re ho eena:

«إِنَّكَ تَأْتِي قَوْمًا أَهْلَ كِتَابٍ، فَلْيَكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ».

“Ruri, U ea ho batho ba Buka, etsa hore ntho ea pele eo u ba bitsetsang ho eona ebe kano ea hore ha ho ea lokeloang ke khumamelo kantle ho Allah.” Ka mantsoe a mang:

«أَدْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ».

“Ba memele ho Shahadah hore ba hlapanye hore ha ho ea lokeloang ke ho khumamelo kantle ho Allah le hore ke nna Moromuoa oa Allah.” Ho ea ka tlaleho ea Al-Bukhari:

«فَلْيَكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَى أَنْ يُوحِّدُوا اللَّهَ».

“Sa pele seo u tlang ho ba bitsetsa ho sona ke hore ba khetholle Allah bonngoeng ba Hae.” Ho

Ṣaḥīḥ Muslim, ho tsoa ho Ṭāriq bin Ashyam Al-Ashja'ī (Allah A khahlisoe ke eena), hore Moprofeta ﷺ o itse:

«مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَكَفَرَ بِمَا يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ؛ حَرَّمَ مَالُهُ وَدَمُهُ، وَحِسَابُهُ عَلَى اللَّهِ جَلَّ جَلَالُهُ».

“Mang kapa mang ea reng: 'Lā ilāha illā Allāh' (Ha ho molimo ofe kapa ofe o tsoaneloang ke khumamelo haese Allah feela), 'me a latola tsohle tse rapeloang ntle le Allah, mali a hae le thepa ea hae li ba tse sirelelitsoeng, 'me boikarabello ba hae bo ho Allah, Ea Khanyang le Ea Phahameng.” Li-Hadith li ngata ka moelelo ona.

Tawḥīd ena ke motheo oa bolumeli ba Islam, ke motheo oa tsela ea tumelo (millah), ke ntlha ea bohlokoa ka ho fetisisa litabeng tsa bolumeli, ebile ke eona e leng har'a litlamo tse kholo ka ho fetisisa.

Hape ke bohlale le sepheo sa ho boptjoa ha lijinn le batho, le bohlale ba ho romelo a ha baromuoa bohle (khotso le litlhohonolofatso li be holim'a bona). Joalokaha litemana tse fetileng li bontšitse sena, ho tsona ke polelo ea Allah Ea Tlotlehang:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

{Ha Kea bopa lijinn le batho ntle le hore ba Nkhumamele} [Adh-Dhariyaat: 56], 'Me har'a mapaki holim'a eona ke polelo e 'ngoe hape ea Ea Matla Ea Tlotlehang:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾

{Ruri, Re ile Ra romella moromuoa ho sechaba se seng le se seng, (eaba o ba eletsa hore) ba rapele Allah ba qobe Taghut (ntho e 'ngoe le e 'ngoe e rapeloang kante ho Allah)...} [An-Nahl: 36], 'Me polelo ea hae Ea Matla 'Ohle:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾

{'Me Ha Rea romela moromuoa ofe kapa ofe pele ho uena kante le hore Re mo senolele hore, 'Ha ho ea lokeloang ke khumamelo kante le 'Na, 'me ka hona Nkhumamele ng} [Al-Anbiyah: 25]. Eaba Ea Matla 'Ohle O re ka Noe, Hud, Sahih le Shu'aib - khotso ebe le bona kaofela - hore ba ile ba re ho batho ba bona:

﴿...اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ...﴾

{...khumamelang Allah; ha le na molimo o mong kante ho Eena...} [Al-A'raf: 59], Ena ke pitso ea baromuoa bohle (khotso le litlhohonolofatso li be holim'a bona), joalo ka ha litemana tse peli tse fetileng li bontšitse. Lira tsa baromuoa li ile tsa lumela hore baromuoa ba ne ba ba laela hore ba khetholle Allah feela ka khumamelo, le hore ba tlohele melimo e neng e rapeloa ntle le Allah.

Joalokaha Allah Ea Tlotlehang a boletse paleng ea batho ba 'Ād, hore ba ile ba re ho Hūd (khotso e be holim'a hae):

﴿...أَحِثُّنَا لِعِبَادِ اللَّهِ وَحْدَهُ وَنَذِرْ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا...﴾

{...u tlele ho rona (ho re laele) hore re rapele Molimo Feela re lahle seo baholo ba rona ba neng ba se rapela?...} [Al-A'raf: 70], Allah Ea Tlotlehang o boletse ka batho ba Quraysh ha Moprofeta oa rona Muḥammad ﷺ a ne a ba memela hore ba khethe Allah feela ka khumamelo, 'me ba tlohele seo ba neng ba se rapela ntle le Allah—joalo ka mangeloi, bahalaleli, litšoantšo, lifate le tse ling:

﴿أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ﴾

{Na o entse melimo eohle hore e be Molimo a le Mong feela? Ruri sena ke ntho e makatsang haholo!} [Sād: 5], Eaba Ea Matla 'Ohle O re ka bona:

﴿إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ﴾ وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَارِكُوا

ءَالِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ﴾

{Ruri, nakong eo ho thoeng ho bona, 'Ha ho ea lokeloang ke ho khumamelo a ntle le Allah,' ba ile ba ikhohomosa 35

Ebe ba re, 'Na re ka furalla melimo ea rona ka lebaka la seroki se hlanyang? 36} [As-Saffat: 35 - 36], 'Me litemana tse buang ka moelelo ona li ngata haholo.

Ho tsoa litemaneng tsa Qur'ān le li-Hadith tseo re li boletseng, ho tla hlaka ho uena—Allah A re atlehise 'na le uena ka kutloisiso e nepahetseng ea bolumeli, le ka kutloisiso ea 'nete mabapi le Mong'a

mafatshe—hore lithapelo tsena le mefuta ena ea ho kopa thuso (istighāthah) eo u e hlalositseng potsong ea hao, kaofela ke mefuta ea Shirk e Kholo (Ash-Shirk al-Akbar).

Lebaka ke hore ke ho etsa khumamelo ho e mong ntle le Allah, le ho kopa lintho tseo ho seng ea ka li etsang haese Allah feela, ho batho ba shoeleng le ba sieo. Sena se sebe ho feta Shirk ea batho ba pele, hobane batho ba pele ba ne ba etsa Shirk feela nakong ea boiketlo le ha ba ne ba le maemong a matle. Empa nakong tsa mathata, ba ne ba lebisa borapeli ho Molimo Ea nnotši hobane ba ne ba tseba hore Ea Tlotlehang ke Eena Feela Ea nang le bokhoni ba ho ba inola mathateng joalokaha Allah Ea Matla 'Ohle A itse kahare ho Buka ea Hae e hlakileng ka Mushrikuna bao:

﴿فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّيْنَاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾

{Nakong eo ba neng ba kena ka sekepeng, ba ne ba bitsa ho Allah, ka boikokobetso bohle ba lebisa borapeli ba bona ho Eena. Empa Ha A se A ba fihlisitse lefats'eng, hang ba qala ho Mo kopanya borapeling} [Al-Ankabut: 65], Eaba Ea Matla 'Ohle O re, a ba tobile temaneng e 'ngoe:

﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَٰهًا فَلَمَّا نَجَّيْنَكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا﴾

{Ha le hlaheloa ke kotsi leoatleng, bohle bao le neng le bitsa ho bona (ho ba kopa thuso) baa nyamela, haese Eena (Allah) feela. Empa ha A le pholosa 'me A le isa naheng e omileng, lea furalla (ho Mo lebala). Ruri motho o hloka teboho kamehla} [Al-Isra: 67].

Haeba e mong oa batho bana ba etsang Shirk ba morao-rao a ka re: "Ha re bolele hore batho bao ba ka fana ka molemo ka bobona, kapa ba folisa bakuli ba rona ka bobona, kapa ba re thusa kapa ba re ntša kotsi ka bobona. Seo re se batlang feela ke hore ba re buelle ho Allah litabeng tseo."

Karabo ho eena ke hore: Sena ke sona hantle seo bahetene ba pele ba neng ba se rerile le seo ba neng ba se batla. Ba ne ba sa lumele hore melimo ea bona e ea bopa, e fana ka phepelo, e tlisa molemo kapa e baka kotsi ka boeona. Sena se hlakisoa ke seo Allah A se boletseng ka bona ka har'a Qur'ān. Seo ba neng ba se batla e ne e le boemeli (shafā'ah) le seriti (jāh) sa melimo ea bona, le hore e ba atametse haufi le Allah.

Joalokaha Allah Ea Tlotlehang a itse:

﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعَتُونَا

عِنْدَ اللَّهِ...﴾

{'Me ba rapela kathoko ho Allah se kekeng sa ba hlokoatsa kapa ho ba tsoela molemo, ha ba qeta ba re, 'Bana ke babuelli ba rona ho Allah...'} [Yunus:

18], Allah O ba arabile ka ho re:

﴿...قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾

{...E-re: 'Na le tsebisa Allah se seng teng seo A sa se tsebeng Maholimong kapa lefats'eng?' Lithoriso li be ho Eena, 'me O phahame haholo kaholimo ho tseo ba li kopanyang le Eena} [Yunus: 18], Kahoo Allah Ea Tlotlehang o hlakisitse hore ha A tsebe maholimong kapa lefats'eng mokena-lipakeng leha e le ofe ka mokhoa oo bahetene ba o rerang. 'Me ntho eo Allah A sa tsebeng hore e teng, ha e eo, hobane Allah Ea Tlotlehang ha ho letho le ipatang ho Eena. Ea phahameng O itse:

﴿تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۝ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ۝ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ﴾

{Ts'enolo ea Buka e tsoang ho Allah, Ea Tlotlehang ka Matla, Ea Bohlale 1

Ruri Re u senoletse Buka ka 'nete. Ka hona, rapela Allah, u Mo etsetse bolumeli ka botšephehi bo felletseng, u hloekisetse khumamelo eohle Eena feela 2

Kannete, bolumeli (khumamelo) bo hloekileng ke ba Allah feela. Ha e le ba ikhethelang basireletsi

ntle le Eena, ba re: 'Ha re ba rapele haese hore ba re atametse haufi le Allah.' Ka nnete Allah O tla ahlola pakeng tsa bona mabapi le tseo ba neng ba sa lumellane ka tsona. Ruri Allah ha A tataise ea leng leshano le mohanyetsi ea sa lumeleng 3}

[Az-Zumar: 1 - 3].

Moelelo oa bolumeli (ad-Dīn) mona ke khumamelo. Khumamelo ke ho mamela Allah le ho mamela Moromuoa oa Hae ﷻ, joalokaha ho se ho hlalositsoe pejana. Khumamelo e kenyelletsa:

thapeli (du‘ā’),

ho kopa thuso (istighāthah),

tšabo, tšepo,

ho hlaba sehlabelo, ho etsa likano (nadh'r), hape e kenyelletsa:

thapelo (ṣalāh),

ho itima (ṣawm), le liketso tsohle tse ling tseo Allah le Moromuoa oa Hae ﷻ ba li laetseng. Kahoo Allah Ea Halalelang o hlakisitse hore khumamelo ke ea Hae feela, le hore ho tlamehile hore bahlanka bohle ba e hloekisetse Eena feela. Lebaka ke hore taelo eo Allah a ileng a e fa Moprofeta ﷺ ea hore a etsetse Allah khumamelo ka botšephehi bo felletseng, ke taelo e akaretsang balateli bohle ba Ummah ena, eseng Moprofeta ﷺ a le mong feela.

Eaba Allah Ea Matla 'Ohle O hlalosa ka batho ba sa lumeleng, A re:

﴿...وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى...﴾

{'Me bao ba nkang basireletsi kantle ho Eena [ba re], 'Re mpa re ba rapela hore ba tle ba re atametse haufi le Allah ka maemo'} [Az-Zumar: 3]. Allah Ea phahameng O ba arabile ka ho re:

﴿...إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ

كَذِبٌ كَفَّارٌ﴾

{Ruri, Allah O tla ahlola lipakeng tsa bona malebana le tseo ba fapanang ka tsona. Kannete, Allah Ha A tataise mang kapa mang ea leshano le ea sa lumeleng} [Az-Zumar: 3], Litemaneng tsena tse halalelang, Allah Ea Matla 'Ohle O re bolella hore ba sa lumeleng ba rapela lits'oants'o feela khahlanong le Eena hore li ba atametse haufi le Eena; Sena haesale e ntse ele maikutlo a ba sa lumeleng, ba khale le ba bacha. Molimo O ba khalemetse ka ho re:

﴿...إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ

كَذِبٌ كَفَّارٌ﴾

{...Ruri, Allah O tla ahlola lipakeng tsa bona malebana le tseo ba fapanang ka tsona. Kannete, Allah Ha A tataise mang kapa mang ea leshano le ea sa lumeleng} [Az-Zumar: 3], Molimo Ea Phahameng O hlakisitse: mashano a bona a hore melimo ea bona e ba atametsa haufi le Allah le ho se lumele ho seo ba lebisang lithapelo tsa bona. Ka hona, emong le emong ea nang le temoho leha ele nyane oa tseba hore ba sa lumeleng ba mehleng ea pele ba ile ba

nkoa ele bakhelohi feela hobane ba ne ba etsa baporofeta babuelli pakeng tsa bona le Allah. Le tumelo ea bona ea hore bao ba bitsang ho bona ba ka phethahatsa litlhoko tsa bona ntle le tumello le khotsofalo ea Allah Ea Tlotlehang le Ea Phahameng; joalo ka ha matona a buella batho ho marena. Ka hona ba ile ba bapisa Allah Ea Tlotlehang le marena le baetapele (ba lefatše). Ba ile ba re: "Joalo ka ha motho ea nang le tlhoko ho morena kapa moetapele a kopa babuelli ka batho ba hae ba haufi le matona a hae, le rona re atamela ho Allah ka ho rapela le ho etsa liketso tsa khumamelo ho baprofeta ba Hae le ho awliyā'." Sena ke leshano le leholo ka ho fetisisa, hobane Allah Ea Tlotlehang ha A tšoane le letho, ha A bapisoe le libopuo tsa Hae. Ha ho motho ea ka buellang ho Eena ntle le ka tumello ea Hae ea boemeli, 'me Allah Ha A fane ka tumello eo haese ho batho ba Tawḥīd. Allah Ea Phahameng ke Ea nang le matla holim'a ntho e 'ngoe le e 'ngoe, O tseba ntho e 'ngoe le e 'ngoe, 'me ke Ea Mohau ho feta ba nang le mohau bohle. Ha A tšabe motho leha e le ofe ebile ha A tšosoe ke mang kapa mang; hobane Eena ke Ea hlolang holim'a bahlanka ba Hae, 'me ke Eena Ea laolang litaba tsa bona kamoo A ratang kateng. Ho fapana le marena le baetapele, bona ha ba na matla holim'a lintho tsohle. Ka lebaka leo, ba hloka batho ba ba thusang ho tseo ba ka sitoang ho li etsa; e leng matona a bona, batho ba bona ba haufi le masole a

bona. Hape ba hloka ho tsebisoa litlhoko tsa batho bao ba sa tsebang litlhoko tsa bona. Kahoo, ba hloka batho ba ka ba kopelang mohau le ho ba thabisa har'a matona a bona le batho ba bona ba haufi. Haele Morena, Ea Matla Ea Phahameng, Eena, Ea Tlotlehang, Ke Molaoli Ha A hloke letho ho tsoa ho libopuo a tsohle tsa Hae. Ke Eena Ea li hauhelang ka ho fetisisa le ho feta bomm'a tsona, 'me ke Moahloli Ea Nang le Toka, Ea behang lintho tsohle libakeng tse li ts'oanetseng, ho ea ka bohlale ba Hae, tsebo ea Hae le matla a Hae. Kahoo, ha ho ea lumelleha hore A bapisoe le 'mopo oa Hae, ka sefahleho sa Hae le lifahleho tsa bona. Ke kahoo Eena Ea Phahameng A hlakisitseng bukeng ea Hae: hore mushrikuna ba ne ba lumela hore ke Eena 'Mopi, Mofani oa lijo, Motsamaisi oa litaba le hore ke Eena Ea arabang ea tsietsing, Ea tlosang bobbe, Ea phelisang le ho baka lefu, hammoho le tse ling tsa liketso tsa Hae, Ea Phahameng. Khang lipakeng tsa barapeli ba lits'oants'o le Barumuoa ene ele mabapi le bots'epehi ba borapeli ho Allah A le Mong Feela, joalokaha Eena Ea Phahameng A itse:

﴿وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ...﴾

{'Me ha u ba botsa hore na ke mang a ba bopileng, ba tla re, 'ke Allah...' } [Az-Zukhruf: 87], EA phahameng O boetse O re:

﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ

الْحَيِّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدِيرِ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾

{E-re: 'Ke mang ea le fang phepelo ho tsoa leholimong le lefats'eng? Kapa ke mang ea nang le taolo holim'a kutlo le pono? Ke mang ea ntšang ea phelang ho ea shoeleng, le ea shoeleng ho ea phelang? Hape ke mang ea laolang litaba tsohle?' Ba tla re: 'Ke Allah.' Ebe u re: 'Na ha le na ho Mo tšaba (ka ho Mo rapela A le Mong feela)?'} [Yunus: 31], 'Me Litemana tse nang le moelelo ona li ngata haholo.

Ese e hlalositsoe hore litemana tse bonts'ang hore sesosa sa ho se lumellane ha baromuoa le lichaba ke malebana le ho rapela Molimo ka bots'epehi. Litemana tseo li kenyelletsa tse kang polelo ea Ea Matla 'Ohle:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾

{'Me ruri Re romelletse sechabeng se seng le se seng moromuoa, [ea reng], 'Khumamelang Allah le qobe melimo ea bohata...} [An-Nahl: 36], Le se tllileng ho tsoa litemaneng tse jereng moelelo oa eona. Eaba Eena, Ea Hlomphehang, O hlalosa taba ena ea bokena-lipakeng libakeng tse ngata kahare ho Buka ea Hae e Halalelang, joalokaha A itse:

﴿...مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ...﴾

{Ke mang ea ka buellang ba bang ntle le ka

tumello ea Hae?...} [A-Baqarah: 255], Ea Matla 'Ohle
O re hape:

﴿وَكَمْ مِّن مَّلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِّن بَعْدِ أَن يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَن يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ﴾ (٦٦)

{Ke mangeloi a makae a leng maholimong, ao boemeli ba 'ona bo sa thuseng letho, ntle le ka mor'a hore Allah A fane ka tumello ho eo A mo ratang le eo A khahlisoang ke eena} [An-Najm: 26].

O itse Ha A hlalosa Mangeloi:

﴿...وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَن أَرْضَىٰ وَهُمْ مِّنْ حَشِيَّتِهِۦ مُشْفِقُونَ﴾

{...Ba ke ke ba buella mang kapa mang ntle le eo A mo lumelletseng 'me ba tletse letsoalo le ts'abo ka lebaka la ho Mo ts'aba} [Al-Anbiyā': 28].

'Me Eena, Ea matla 'Ohle, O re tsebisitse hore Ha A amohele ho se lumele ho bahlanka ba Hae empa ho na le hoo, O amohela teboho ho bona, 'me teboho ke Bonngoe ba Hae le ho Mo mamela. Kahoo Eena, ea Phahameng, O itse:

﴿إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ...﴾

{Haeba le sa lumele, ruri Allah Ha A le hloke. 'Me Ha A rate hore bahlanka ba Hae ba se lumele. Empa haeba le leboha, O tla le amohela...} [Az-Zumar: 7].

Al-Bukhari, o tlalehile bukeng ea Sahih ho tsoa ho Abu Hurairah - Eka Allah A ka khahlisoa ke Eena

- hore o itse: “Oho Moromuoa oa Allah! Ke mang ea tla ba lehlohonolo ka ho fetisisa ka ho buelloa ke Uena?” A araba a re:

«مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ».

“Mang kapa mang ea reng: Lā ilāha illā Allāh (Ha ho molimo ofe kapa ofe o tšoaneloang ke khumamelo haese Allah feela), ka botšepahi bo tsoang pelong ea hae.” Kapa o itse:

«مِنْ نَفْسِهِ».

“...ka botšepahi bo tsoang ho eena ka boeena.”

Ho Ṣaḥīḥ ho tsoa ho Anas (Allah A khahlisoe ke eena), hore Moprofeta ﷺ o itse:

«لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ، فَتَعَجَّلْ كُلُّ نَبِيٍّ دَعْوَتَهُ، وَإِنِّي اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لَأُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَهِيَ نَائِلَةٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا».

“Moprofeta e mong le e mong o ile a fuoa thapelo e amoheloang, 'me moprofeta e mong le e mong o ile a potlakela ho e sebelisa. Empa 'na ke boloketse thapelo ea ka hore e be boemeli (Shafā'ah) bakeng sa Ummah ea ka ka Letsatsi la Tsoho. Ka thato ea Allah, bo tla fihlela mang kapa mang ea shoang har'a Ummah ea ka a sa kopanya Allah le letho (khumamelong).” Li-Hadith tse nang le moelelo ona li ngata.

Tsohle tseo re li boletseng ho tsoa litemaneng tsa Qur’ān le li-Hadith li bontša hore khumamelo ke tokelo ea Allah feela, le hore ha ho lumelloe ho

lebisa karolo leha e le efe ea khumamelo ho e mong ntle le Allah, ebang ke baprofeta kapa ba bang. Hape li bontša hore boemeli (Ash-Shafā‘ah) ke ba Allah feela, joalokaha A boletse:

﴿قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا...﴾

{E-re: Boemeli bohle ke ba Allah...} [Az-Zumar: 44] Ha ho motho ea tla bo fua ntle le ka mor’a hore Allah A fane ka tumello ho ea tla buella, le hore A khahlisoe ke eo ho buelloang molemong oa hae. Allah ha A khahlisoe haese ke Tawhīd, joalokaha ho se ho hlalositse pejana. Ka hona, mushrikuna (barapeli ba melingoana) ha bana tokelo ea hore ba buelelloe 'me Allah O hlakisitse sena polelong ea Hae, Ha A re:

﴿فَمَا تَتَفَعَّلُهُمْ شَفَعَةُ الشَّافِعِينَ﴾

{Kahoo boemeli ba babuelli bo ke ke ba ba thusa ka letho} [Al-Muddaththir: 48], 'Me Ea phahameng O re:

﴿...مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ﴾

{...Baetsi ba bokhopo ba ke ke ba ba le motsoalle ea haufi, leha e le mokena-lipakeng eo boemeli ba hae bo ka amoheloang} [Ghafir: 18].

Ho ea tsebahala hore bokhopo ka bobona bo tsamaisana le ho kopanya Allah borapeling, joalokaha Ea Phahameng A itse:

﴿...وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾

{...'Me ba sa lumeleng ke bona baetsi ba bokhopo} [Al-Baqarah: 254], 'Me Ea Holimo-limo O itse hape:

﴿...إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾

{Ruri, ho kopanya Allah borapeling ke bokhopo (ho hloka toka) bo boholo} [Luqman: 13].

Ha e le seo u se boletseng potsong ea hao mabapi le mantsoe ao ba bang ba Masufi ba a buang ka har'a masjid le libakeng tse ling:

"Allah, romela litlhohonolofatso ho eo U mo entseng sesosa sa ho senoloa ha liphiri tsa Hao tsa borena bo phahameng (al-jabarūtiyyah), le ho hlaha ha mabone a mohau oa Hao (ar-rahmāniyyah), hoo a ileng a fetoha moemeli oa Boteng ba Bomolimo (al-ḥadhrāh ar-rabbāniyyah), le mohlahlami oa liphiri tsa Bo-Uena ba Hao (asrār adh-dhātiyyah)...", joalo-joalo.

Karabo ke hore ho thoe:

Mantsoe ana le a tsoanang le 'ona a kena tlas'a ho iketsa lintho tse boima le ho fetelletsa litaba (at-takalluf wat-tanattu'), tseo Moprofeta oa rona Muhammad ﷺ a ileng a re lemosa ka tsona. Ho ile ha tlalehoa ke Muslim ka ho Ṣaḥīḥ ea hae ho tsoa ho 'Abdullāh ibn Mas'ūd (Allah A khahlisoe ke eena), hore Moromuoa oa Allah ﷻ o itse:

«هَلَكَ الْمُتَنَطِّعُونَ» قَالَهَا ثَلَاثًا.

“Ba fetelletsang litabeng ba timetse.” O ile a pheta mantsoe ana hararo.

Imām Al-Khaṭṭābī (Allah A mo hauhele) o itse: “Al-Mutanattī‘ (ea fetelletsang litabeng) ke motho ea tebang haholo nthong e itseng, ea iketsang hore a batlisisa litaba tseo ka thata le ka boima; ka tsela ea batho ba thuto ea polelo (Ahlul-Kalām) ba kenellang linthong tse sa ba ameng, ‘me ba kenella litabeng tseo likelello tsa bona li sa khoneng ho li fihlela.”

‘Me Abū As-Sa‘ādāt Ibn Al-Athīr (Allah A mo hauhele) o itse: Ke batho ba tebang haholo litabeng tsa puo, ba fetelletsang ho bua, ba buang ka matla haholo ho fihlela qetellong ea melala ea bona. Lentsoe lena le nkiloa ho an-naṭṭ, e leng karolo e ka holimo ea molomo (ka hare ho lehano). Hamorao la sebelisoa bakeng sa motho e mong le e mong ea tebang haholo le ho feteletsa litabeng tsa hae, ebang ke ka mantsoe kapa ka liketso.

Ka seo li-Imām tsena tse peli tsa litsebi tsa puo li se boletseng, ho hlakile ho uena le ho mang kapa mang ea nang le kutloisiso e fokolang feela, hore mokhoa ona oa ho romela litlhohonolofatso le khotso ho Moprofeta oa rona le monghali oa rona Moromuoa oa Allah ﷺ o kena tlas’a ho iketsa lintho tse boima le ho fetelletsa litaba (at-takalluf wat-tanattū‘), hoo ho hanetsoeng. ‘Me se loketseng

lemosleme tabeng ena ke hore a batle le ho latela mokhoa o tiisitsoeng o tsoang ho Moromuoa oa Allah ﷻ oa tsela ea ho romela litlhohonolofatso (ṣalāh) le khotso ho eena.

'Me seo se lekane ebile sea mo khotsofatsa, ha a hloke ho batla mekhoe e meng ntle ho sona.

Har'a tsona ke se tlalehiloeng ke Al-Bukhari le Muslim kahar'a libuka tsa bona tsa Sahih ho tsoa ho Ka'b ibn 'Ujrah – eka Allah A ka khahlisoe ke Eena – hore Barutuo – eka Allah A ka khahlisoe ke bona – ba ile ba re: Oho Moromuoa oa Allah! Allah O re laetse ho u rapella; joale re lokela ho u rapella joang? O ile A re:

«قُولُوا: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ».

“Le re: 'Oho Allah, isa litlhohonolofatso ho Muhammad le ho ba lelapa la Muhammad joalokaha U ile Oa isa litlhohonolofatso ho Ibrāhīm (Abrahama) le ho ba lelapa la

Ibrāhīm. Ruri, U Ea Bokoang le ho Tlotleha. 'Me U hlohonolofatse Muhammad le ba lelapa la Muhammad joalokaha U ile Oa hlohonolofatsa

Ibrāhīm le ho ba lelapa la

Ibrāhīm. Ruri, U Ea Bokoang le ho Tlotleha.”

Ho Ṣaḥīḥayn (Bukhārī le Muslim) ho tsoa ho Abū Ḥumayd As-Sā‘idī (Allah A khahlisoe ke eena), hore

ba itse: “Oho Moromuoa oa Allah! Re lokela ho u romella litlhohonolofatso joang?”

Eaba o re:

«قُولُوا: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ».

“E reng: Oho Allah! Romela litlhohonolofatso ho Muhammad le ho basali ba hae le bana ba hae, joalokaha U rometse litlhohonolofatso ho lelapa la Ibrāhīm (Abrahama). ‘Me u hlohonolofatse Muhammad le basali ba hae le bana ba hae, joalokaha U hlohonolofalitse lelapa la Ibrāhīm. Ruri, U Ea Rorisoang haholo, Ea Khanyang haholo.”

Ho Ṣaḥīḥ Muslim ho tsoa ho Abū Mas‘ūd Al-Anṣārī (Allah A khahlisoe ke eena), o itse: Bashīr ibn Sa‘d o itse: ‘Oho Moromuoa oa Allah! Allah O re laetse hore re u romelle litlhohonolofatso; joale re lokela ho u romella litlhohonolofatso joang?’ Eaba (Moprofeta ﷺ) a khutsa, ‘me hamorao a re:

«قُولُوا: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ؛ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ؛ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَالسَّلَامُ كَمَا عَلِمْتُمْ».

“E reng: Oho Allah! Romela litlhohonolofatso ho Muhammad le ho lelapa la Muhammad, joalokaha U rometseng litlhohonolofatso ho lelapa la Ibrāhīm. ‘Me u hlohonolofatse Muhammad le lelapa la Muhammad, joalokaha U hlohonolofalitse lelapa la

Ibrāhīm har'a lichaba. Ruri, U Ea Rorisoang haholo, Ea Khanyang haholo. 'Me khotso (le e bue) kamoo le ithutileng kateng."

Mantsoe ana le a tšoanang le 'ona, le a mang ao a tiisitsoeng hore a tsoa ho Moprofeta ﷺ, ke 'ona ao lemosleme le lokelang ho a sebelisa ha a romela litlhohonolofatso le khotso ho Moromuoa oa Allah ﷻ. Hobane Moromuoa ﷻ ke eena ea tsebang batho bohle ka ho fetisisa hore na ke mantsoe afe a loketseng ho sebelisoa ka eena, joalo ka ha e le eena ea tsebang batho bohle ka ho fetisisa hore na ke mantsoe afe a lokelang ho sebelisoa mabapi le Mong'a hae (Allah).

Ha e le mantsoe a qapiloeng le a sa tsoa qaptjoa, le mantsoe a ka 'nang a ba le moelelo o fosahetseng, joalo ka mantsoe a boletsoeng potsong, ha aa lokela ho sebelisoa ka lebaka la tlhaho ea 'ona e qapiloeng, le hobane a ka 'na a hlaloso a ka moelelo o fosahetseng, ho phaella tabeng ea ho ba khahlanong le mantsoe ao Moromuoa oa Allah ﷻ, a a khethileng le ho tataisa sechaba sa hae ho 'ona, Eena ke e mong oa ba nang le tsebo le keletso e molemo ka ho fetisisa lipelong tsa batho le ho ba hole le boikhohomoso, 'me ea hole ka ho fetisisa le ho qaptjoa, e se eka lithapelo tse ntle ka ho fetisisa le khotso li ka ba holim'a hae ho tsoa ho Morena oa hae.

Sena ke seo re se boletseng. Ke tšepa hore bopaki

boo re bo hlahisitseng bo hlakisang 'nete ea Tawhīd (ho rapela Allah A le Mong feela), 'nete ea Shirk (ho kopanya ba bang le Allah khumamelong), phapang pakeng tsa seo bahetene ba pele ba neng ba le ho sona le seo bahetene ba morao-rao ba leng ho sona tabeng ena, hammoho le tlhaloso ea mokhoa o lumelletsoeng oa ho romela litlhohonolofatso ho Moromuoa oa Allah ﷻ, li lekane ebile li khotsofatsa motho ea batlang 'nete. Empa ha e le motho ea se nang takatso ea ho tseba 'nete, eena o latela litakatso tsa hae. Allah Ea Phahameng o itse:

﴿فَإِنْ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ
بِغَيْرِ هُدًى مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾

{Haeba ba sa u arabe, tseba hore ba latela litakatso tsa bona feela. 'Me ke mang ea khelohileng ho feta ea latelang takatso ea hae ntle le tataiso e tsoang ho Allah? Ruri Allah ha A tataise batho ba etsang bokhopo} [Al-Qasas: 50].

Kahoo Allah Ea Tlotlehang O hlakisitse temaneng ena e khabane hore batho, mabapi le tataiso le bolumeli ba 'nete boo Allah A bo rometseng le Moprofeta oa Hae Muhammad ﷺ, ba arotsoe likarolo tse peli:

Ea pele: Ke ea arabelang pitso ea Allah le Moromuoa oa Hae.

Ea bobeli: Ke ea latelang litakatso tsa hae; Joale

Allah Ea Khanyang O ile a bolela hore ha ho motho ea khelohileng ho feta ea latelang takatso ea hae ntle le tataiso e tsoang ho Allah.

Ka hona re kopa Allah Ea Phahameng hore A re sireletse ho lateleng litakatso tsa rona, 'me A re etse rona, lona, le banab'abo rona bohle ba arabelang pitso ea Allah le Moromuoa oa Hae ﷺ; ba hlomphang molao oa Hae (Sharī'ah), le ba lemosang khahlanong le ntho e 'ngoe le e 'ngoe e hanyetsanang le molao oa Hae, e kang boqapi bolumeling (bid'ah) le litakatso tse khelohileng. Ruri Eena ke Ea fanang haholo, Ea Fanang ka seatla se bulehileng.

'Me khotso le litlhhonolofatso tsa Allah li be holim'a mohlanka oa Hae le Moromuoa oa Hae; Moprofeta oa rona Muhammad, le lelapa la hae, barutuo ba hae, le bohle ba ba latelang ka bokhabane ho fihlela Letsatsing la Kahlolo.

Tlhokomeliso khahlanong le bid'ah (boiqapelo tumelong)

'Abdul 'Aziz ibn 'Abdullah ibn Baz

Buka ena e lemosa khahlanong le ho keteka Mawlid le Bid'ah tse ling tse sa kang tsa tla ka har'a Buka ea Allah le Sunnah ea Moprofeta ﷺ. Buka e ipapisitse le bopaki ba Sharī'ah bo tsoang ka har'a Qur'an le Sunnah, ebile e hlakisa hore tlatsetso efe

kapa efe e sa kang ea beoa molaong ke Bid'ah e
lokelang ho qojoa.

st397v5.0 - 21/07/2026

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque
and the Prophet's Mosque in languages

